LEKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 26. KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 27, 1946 VOL.-METAI XXX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

U. S. atstovų buto komitetas tirti priešamerikonišką veiklą paskelbė raportą, kuriame sako, kad Sovietų Unijos remiami šios šalies komunistų vadai atvirai perša revoliuciją, kaip priemonę pakeisti mūsų šalies tvarką. Tam tikslui siekti komunistai stengiasi supiudyti visuomenę sėjant klasių ir rasių neapykantą.

Komitetas dar pastebi, kad kai kurie radio komentatoriai irgi skleidžia komunistinę propagandą.

Tik Amerikoje ikšiol tokią laisvę veikti turėjo svetimos valstybės apmokami agentai. Vis tik laikas nuo tokių elementų apsivalyti visoms organizacijoms, ypatingai darbininkų unijoms, kuriose tie komunistinės tvarkos piršliai, prisidengę neva darbo žmonių gerovės obalsiais, siekia įvesti tokią baudžiavą, kaip kad komunistu gauja turi įvedus Sovietų Rusijoje.

Pereitą savaitę New Haven, Conn., įvyko SLA 44 seimas. Dalyvavo apie 150 atstovų (SLA kuopos renka atstovą nuo 25 narių). Seimas priėmė viršininkų paruoštus raportus, apsvarstė kuopų įnešimus, senosios A klasės narių persirašymo problemą ir užtvirtino referendumo būdu išnominuotus ir išbalsuotus viršininkus.

Naujo SLA vykdomojo komiteto sąstatas yra toks: prezidentas W. F. Laukaitis, vice prezid. P. Dargis, sekretorius M. J. Vinikas, iždininkas K. P. Gugis, iždo globėjai E. Mikužytė ir J. Maceina, daktaras kvotėjas—dr. S. Biežis. Redaktorium perrinktas Pr. Bajoras.

Pažymėtina, kad atidarant seimą vietinės lietuvių Šv. Kazimiero parapijos choras sugiedojo himnus ir padainavo, o vietos klebonas kun. E. Gradeckas pasakė sveikinimo kalbą.

Vyriausias alijantų ginkluotų jėgų vadas generolas Dwight D. Eisenhower paskelbė platų raportą apie alijantų veikimą nuo įsiveržimo "vokiečių tvirtovėn" iki pergalės dienos. Gen. Eisenhower savo raporte pažymi, kad po jo vadovybe buvo 90 divizijų—61 amerikiečių, 13 britų, 5 kanadiečių, 10 prancūzu ir 1 lenkų—viso arti 4 milijonų karių. Alijantai veikė labai sutartinai. Vienok generolas pastebi, kad iki 1944 metų pabaigos jis neturėjęs informacijų apie Sovietu Rusijos "didžiąją strategiją." Tas rodo, kad ir karo veiksmuose, kaip ir pokarinėje politikoje, Maskva laikėsi atskiros slapukiškos linijos.

Generolas sako, kad alijantams padėjo gerai apgalvota strategija ir nacių vadovybės klaidos. Hitleris ir jo generolai neįspėję alijantų strategijos. Kovose milžinišką vaidmenį atliko galingos alijantų oro jėgos. Bendrai, alijantų pergalė jau buvo patikrinta dar prieš persilaužimą per Reino upę. Didžiausias smūgis nacių jėgoms buvo užduotas Saaro rajone. Lemiamose kovose alijantai [illegible] pelkėtaičiai lingus ginklus, o kas svarbiausia, anot generolo, tai nenugalima alijantų karių dvasia, kurių rankose tie ginklai buvo.

Dabar alijantams prieš akis stovi dar vienas didelis uždavinis—su šaknimis sunaikinti užsilikusią raudoną ją agresiją ir patikrinti pasauliui teisingą ir pastovią taiką.

KATALIKŲ SKAIČIUS AMERIKOJE

New Yorkas.—Iš šiomis dienomis išėjusio "Catholic Directory" matyti, kad Jungtinėse Valstybėse, įskaitant Alaską ir Havajų salas, katalikų skaičius siekia 24,402,124.

Per vienus metus katalikų padaugėjo 438,453 asmenimis.

Amerikoje yra 38,980 katalikų kunigų ir 14,523 parapijos.

Daugiau kaip milijoną katalikų turi trys arkidiecezijos: Chicagos yra didžiausia su 1,687,202, toliau eina Bostono arkidiecezija su 1,180,955 ir New Yorko su 1,115,371.

Didžiausia katalikų diecezija yra Brooklyno—turi 1,084,975 katalikus. Visame New Yorke susidaro per du milijonu katalikų.

Antroji gausiausia diecezija yra Pittsburgho su 724,736 katalikais.

Amerikos hierarchija turi 158 narius. Jų tarpe yra keturi kardinolai, aštuoniolika arkivyskupų ir 136 vyskupai.

Pernai metais į Katalikų Bažnyčią Amerikoje atsivertė 87,430 asmenų. *A.*

PRATĘSĖ DRAFTO ĮSTATYMĄ

Washingtonas.—Birželio 20-tą abu Kongreso butai susitarė dėl naujokų (drafto) ėmimo įstatymo.

Drafto įstatymas pratęstas dar 9 mėnesiams, būtent, nuo liepos 1 iki kovo 1, 1947. Kariškiams žymiai padidintos algos. Pavyzdin, eiliniai vieton 50 dolerių į mėnesį gaus 75 dolerius.

Daugiausia ginčų buvo dėl ėmimo 18 ir 19 metų jaunuolių. Galutinai sutarta 18 metų jaunuolių priverstinai neimti, bet 19 metų bus šaukiami.

APIE SOVIETINIŲ RESPUBLIKŲ AUTONOMIJĄ IR LAISVĘ

New York (LAIC). — Raudonosios diktatūros propaganda bando užsienį įtikinti, kad "Sovietinės respublikos", kaip Lietuva ir kitos, esą bendroje Sovietų Sąjungoje naudojasi autonomija ir laisve.

Rusijos gyvenimą gerai pažįstąs jų aukštas valdininkas ir per 15 metų Rusijos komunistų partijos narys V. Kravčenko tuo klausimu savo knygoje "I Chose Freedom" tarp kitko rašo:

"Dėl kažkokios priežasties užsienyje yra įleidusi šaknis pasaka, būk tai įvairios Sovietinės Respublikos džiaugiasi tam tikrame laipsnyje turima nepriklausomybe, net iki teisės atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos imamai. Niekas Sovietų Sąjungoje tam netiki. Bet koks mažesnių tautų kultūrinis išsiskyrimas, kurs nors truputį prieštarautų komunistinėms dogmoms, be jokio pasigailėjimo slopinamas. Šimtai ukrainiečių buvo iššudyta, dešimtys tūkstančių uždaryta į kalėjimus ir ištremta vien tik už 'tautinius nukrypimus' ir tariamus separatistinius palinkimus" (65 pusl.).

Ne Prievartos, Bet Laisvos Valios Reikalas

Persirašome, Nes Mūsų ir L.R.K.S.A. Gerovė To Reikalauja

Iš pusiau oficialių šaltinių mus pasiekiančios žinios duoda suprasti, lyg tai yra reikalas senųjų certifikatų perrašymo eigoje pakeisti LRKSA 54-tojo seimo rezoliuciją. Pakeisti ją ta prasme, kad persirašymas būtų visiems privalomas, bet ne savanoris.

Vykdomasis Komitetas, pasiremdamas 54-to seimo nutarimu, pasistengė išgauti visus valdžios leidimus ir visą darbą taip sutvarkė, kad senųjų (A klasės) certifikatų savininkai savo laisva valia, niekeno neverčiami, persirašytų į naują 3% certifikatą.

Mes taip jautėme, kad patys nariai supranta savo organizacijos reikalus taip gerai, kad be jokios prievartos padarys viską, kas yra reikalinga padaryti, nes tai liečia ir jų pačių ir organizacijos gerovę ir ateitį. Žinodamas savo organizacijos narių nuotaiką, Vykdomasis Komitetas drąsiai organizavo visą vadinamąjį rekonversijos darbą, pasiremiant savanoriu planu.

Ar seime bus iškeltas to plano pakeitimas, ar ne, tai, gal būt, ne tiek svarbu. Svarbu yra tasai faktas, kad dabartinis planas gerai veikia. Be didelių raginimų ir be ypatingo spaudimo nariai savo noru pakeičia senuosius narystės certifikatus į naujuosius. Tai nedaro aklai, bet giliausiu įsitikinimu, kad tai išeina jų pačių didesnei naudai.

Koks Yra Skirtumas Certifikatuose?

— Kas iš to, kad aš mažai temoku už senąjį narystės certifikatą—kalbėjo vienas reikalą suprantąs, sąmoningas narys—jei jis yra tik tiek geras, kiek aš galiu pajėgti mėnesį po mėnesio savo duokles užsimokėti. Jei bet iš kokios priežasties tų duoklių neužsimoku per keletą mėnesių, esu suspenduotas ir, pagaliau, išbrauktas ir tuo viskas baigiasi. Per daugelio metų mokėjimo ir darbo nė vieno cento Sus-me neturiu.

— Už naują (3%) certifikatą—kalba tas pats narys—moku truputį daugiau, bet ir jo vertybė nepalyginamai yra didesnė. Aš turiu pasirinkimą: 1) **"Paid up" policy** (išmokėtą narystės certifikatą), kuris įeina galėn po vienų metų po persirašymo; 2) **"Cash Surender"**, kuris įeina galėn po trijų metų po persirašymo; 3) **"Extended insurance"** (pratęsta apdrauda), kuri įeina galėn po vienų metų po persirašymo.

Tokios certifikatų vertybės yra didelės ir svarbios.

Kitos Geros 3% Certifikato Pusės

Priede to viso, reikia neužmiršti, kad Vykdomojo Komiteto paruoštu, valdžios pripažintu ir dabar vykdomu planu persikelianti į naująjį skyrių nariai gauna jiems priklausančius organizacijos rezervus net iki šimto procentų. Tas buvo galima padaryti dėl to, kad dabartinis mūsų organizacijos finansinis stovis yra puikiame stovyje. Kitos fraternalinės organizacijos, kurios buvo priverstos rekonversiją pravesti, nariams davė 85%, o kitos ir mažesnį rezervų procentą. Svarbu, kad dabar tuoj visi A klasės certifikatų savininkai tuo pasinaudotų.

Dar viena gera mūsų rekonversijos plano ypatybė, kad persirašantieji nariai naujuosius mokesčius moka ne sulig dabartinio savo amžiaus, bet sulig aktuarų atitinkamo apskaičiavimo jiems duodamas "amžiaus kreditas." Vadinas, tuo atžvilgiu nariai keliais ir dažnai keliolika metų "atjauninami." Ir juo anksčiau padarysime tą žygį—persirašysime, tuo geresnį savo amžiui kreditą gausime.

Reikalas Yra Sudėtas į Mūsų Pačių Rankas

Turint galvoje tuos visus dalykus, nariai patys, kaip jau minėjau, be ypatingų paraginimų pakeičia savo certifikatus. Todėl aš ir nemanau, kad mūsų organizacijai bus reikalinga pakeisti dabartinis rekonversijos planas, t. y. eiti prie to, kad nariai būtų lyg ir verčiami tą žingsnį daryti. Tiesa, yra tokių fraternalinių organizacijų, kurios steigų apdraudos departamentų buvo priverstos privalomo persirašymo planą įvesti.

Ne be to, kad ir mūsų Sus-mo certifikatų pakeitimo eiga nebūtų sekama. Ne be reikalo Pennsylvanijos apdraudos departamentas (su kuriuo mes labiausia turime skaitytis), užgirdamas mūsų savanorį planą, vis tik matė reikalo nurodyti, kad kiekvieną mėnesį būtų raportuojama apie darbo pažangą. Pavojaus iš to nėr. Visas reikalas yra sudėtas į pačių narių rankas. Jei perilgai delstume, ir mūsų Sus-me atsitiktų lygiai tas pats, kas yra atsitikę kitose tos rūšies organizacijose. Bet, Vykdomasis Komitetas turi daug vilčių, kad LRKSA nariai, atsižvelgdami į savo ir organizacijos gerovę ir jos ateitį, pasirūpins pakeisti certifikatus ilgai nedelsdami.

Centro ir Kuopų Bendradarbiavimas

Patys nariai, žinoma, tos procedūros neatliks. Tam yra reikalingos specialės blankos, narių stovio apskaičiavimas ir naujų mokesčių nustatymas, pasiremiant 3% certifikatais. Tai padaroma centro raštinėj. Reikalingi dokumentai pasiunčiami kuopų valdyboms arba įteikiami specialiams atstovams, kurie darbuojasi kooperuodami su kuopų valdybomis. Tad, tarp centro raštinės ir kuopų turi būti artimiausias kontaktas ir nuoširdžiausias bendradarbiavimas. Taip dirbant, nariams bus duodamos progos savo certifikatus pakeisti tiksliai, gerai ir greitai.

LEONARDAS ŠIMUTIS,
LRKSA Prezidentas

P. S. Praėjusiame mūsų laikraščio "Garso" numeryje pastebėjome, kad į LRKSA centro raštinę atvyko Penna. valstybės apdraudos departamento revizoriai, kurie smulkmeniškai peržiūrės visą organizacijos stovį, patikrins investmentus, bankuose laikomus pinigus, morgičius, peržiūrės visas sekretoriaus ir iždininko knygas, bilas ir tt. Peržiūrės net kuopų prisiųstus narių mokesčių lapus, seimų ir Vykdomojo Komiteto susirinkimų protokolus. Be to, revizoriai domisi ir visa centro tvarka ir koks patarnavimas yra duodamas kuopoms ir nariams.

Aš tai čia pastebiu dėl to, kad mes visi turėtume geresnį vaizdą, kaip akylai seka mūsų darbus valdžia, kaip griežtoje valdžios kontrolėje yra LRKSA ir kitos tos rūšies organizacijos ir kaip yra reikalinga prisitaikinti prie visų valdžios patvarkymų ir rekalavimų.

Tai parodo, kaip yra reikalinga skaitytis ir su nurodymais kiek galint greičiau pakeisti narių senuosius (Class A) certifikatus į naujuosius. L. Š.

JOE LOUIS APGYNĖ ČEMPIJONO TITULĄ

New York. — Birželio 19-tą Yankee stadijone įvyko Joe Louis ir Billy Conn kumštynės. Kovėsi už sunkaus svorio kumštininkų čempijonatą. Louis opozicijos pagelbėjo kaip [illegible] rounde. Žiūrovų buvo virš 40 tūkstančių.

Williamsport, Pa. — Birželio 24-tą lėktuvo nelaimėje žuvo William Howard Swisher, 37, ir jo duktė Vivian Louise, 15 metų.

Jeruzalė.—Pereitą savaitę Palestinoje britų kareivių ir žydų kovose kelios dešimtys asmenų žuvo, dar daugiau sužeistų. Žydai sąmokslininkai buvo pagrobę 5 britų aficierius. Didžiausios kovos įvyko Tel-Avivo [illegible]

SENOSIOS A KLASĖS NARIŲ PERSIRAŠYMO EIGA

CENTRO PRANEŠIMAS NR. 5

Senosios A klasės 4% certifikatų perrašymas į 3% American Experience certifikatus, pradėtas šių metų gegužės 1-mą, padarė šaunią pažangą. Iki birželio 20-tos jau persirašė 1014 senosios A klasės narių.

Pereitą savaitę 7 kp., Pittston, Pa., veikėjui Edvinui Jasaičiui pridavus centrui 31 persirašiusį narį, užbaigtas pirmas tūkstantis su kaupu. 7-toje kuopoje iš viso jau persirašė šimtas narių. Be abejo, ir kiti šios kuopos nariai paseks pirmesniųjų pavyzdžiu.

77 kp., Swoyerville, Pa., irgi padarė didelį šuolį pirmyn. Pereitą savaitę ji pridėjo 38 persirašiusius narius. Šioje kuopoje gerai darbuojasi sekr. Vincas Montvila.

292 kp., Korn Krest, Pa., užbaigė perrašymą visų (9) narių.

Pereitą savaitę su perrašymo rezultatais gerai pasirodė šios kuopos:

183 kp., Pittston, Pa.,—41 narys

80 kp., Eynon, Pa.,—27

171 kp., Detroit, Mich.,—25

34 kp., Kingston, Pa.,—22. Šioje kuopoje šauniai darbuojasi pirmininkas Adolfas Kadušlkevičius.

115 kp., Brooklyn, N. Y.,—22

194 kp., Inkerman, Pa.,—14

134 kp., Brooklyn, N. Y.,—10

298 kp., Carbondale, Pa.,—8

18 kp., Tamaqua, Pa.,—3

54 kp., Grand Rapids, Mich.,—3

153 kp., Lee Park, Pa.,—2

111 kp., Plymouth, Pa.,—1.

Taigi, rezultatai yra patenkinantys. Nariai persirašo savanoriai. Jie žino, kad dabar yra geros sąlygos pakeist savo certifikatus.

Pastebėjome, kad mūsų kaimyno SLA 44-tas seimas įvykęs pereitą savaitę New Haven, Conn., konversijos problemą svarstė didžiausiu rimtumu. "Naujienų" pranešimu, "Buvo priimta rezoliucija apie konversiją, pataisyti kituose seimuose priimti nutarimai ir instrukcijos perkelti visus narius į naujus apdraudos skyrius dar prieš sausio 1 dieną." Rezoliuciją seimas priėmęs 125 balsais prieš 4. "Tie nariai, kurie nepersikels, turės mokėti asesmentus, kurių dydį nustatys V. Taryba ir aktuaras."

Reik pastebėti, kad apdraudos departamentai privertė daugelį kitų organizacijų perrašyti narius turinčius 4 procentų certifikatus. LRKSA turi savanorį persirašymą, vienok atidėliojimas gali išeiti narių nenaudai, nes vėliau gali susidaryti prastesnės sąlygos.

Nors centro ofisas dabar yra apsunkintas seiminiais pasiruošimais ir valstijų apdraudos departamentų egzaminierių daromais patikrinimais, vis dėlto perrašymo darbas sparčiai varomas pirmyn. Kuopoms informacijos siunčiamos taip greit, kaip tik parengiamos. Kur yra reikalas, centras pasiunčia įgaliotinį, ekspertą p. R. Bartling, kuris vietoje išaiškina persirašymo naudą ir tvarką.

KVIETIMAS VISIEMS LIETUVIAMS Į LIETUVIŲ DIENĄ LIEPOS 4-TĄ, 1946 MARIANAPOLYJE

Dalyvaujant lietuvių parapijos dvasiškijai, parapijos draugijoms, profesijonalams, biznieriams ir nesuskaitomoms minioms.

11:00 a. m. iškilmingos šv. Mišios—celebrantas TT. Marijonų Rėmėjų centro valdybos pirmininkas, kun. J. Valantiejus, Waterbury, Conn. Pamokslininkas kun. J. K. Miliauskas, Wilkes-Barre, Pa.

12:00 pietūs ir užkandžiai kolegijos rūmuose ir parke.

3:00 p. m. Muzikalė programa ir kalbos.

Lietuvių Dienos kalba—kun. J. Balkūnas, Maspeth, N. Y. Prižadėjo dalyvauti Massachusetts valstijos senatorius J. Walsh, advokatas Milleris ir kiti.

Dainuos Šv. Kazimiero parapijos, Pittston, Pa., Hartford, Waterbury ir Worcester lietuvių parapijų chorai; Stulginskų grupė.

Tautiniai žaidimai, bowling, baseball.

Jaunimui šokiai visą popietį kolegijos auditorijoje.

Visą dieną užkandžiai ir gėrimai.

SEPTYNI traukimai $300.00 VICTORY BONDS.

Visas pelnas LIETUVIŲ MARIANAPOLIO KOLEGIJAI.

Nuoširdžiai užkviečiame VISUS!

Įžangos nebus!

Marianapolio Kolegijos Vadovybė

ŽEMĖS DREBĖJIMO PADARINIAI

Seattle.—Birželio 23-čią žemės drebėjimas palietė šiaurės vakarų Pacifiko rajonus. Daugiausia nukentėjo Courtenay miestas, Britų Columbijoje. Materialiai nuostoliai gan dideli.

Hanover, Vokietija.—Birželio 19-tą dėl amunicijos sandėlio gaisro ir sprogimų žuvo apie [illegible] asmenų, tarp kurių randasi vietinių žmonių.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Eina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Am. Vlst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 2 4711

Gromyko ir Franco

Senovėj lenkų istorijoj buvo garsusis "liberum veto". Tas "liberum veto" labai daug prisidėjo prie lenkų valstybės žlugimo. Šiandien istorija pasikartoja.

San Francisco pasaulio tautų konferencijoj užgimė antru kartu išrinktųjų tarpe "veto". Amerikiečiai stebėjosi, kaip tokioj demokratingoj laisvoj šaly pasirodė toksai nevykęs kūdikis, kuris savo klyksmu galėtų visą pasaulio politikos eiga suardyti ir vien to nevykėlio kūdikio klyksmui pataikauti. Gaila, bet taip yra!

Prieš akis mes turim Azijos kultūros komunistą, kurs švaistosi tautų konferencijoj su savo "veto". Rusų komunistų valdžios atstovas Gromyko, nesugebėdamas, bent silpnais įrodymais, generolo Franco režimą Ispanijoj savaip nušviesti ir reikalaudamas visą pasaulį valstybių nutraukti su Franco valdžia ryšius, pastato savo, prieš skirtingas jam nuomones, "veto" ir užbaigtas kriukis.

Teisybė, karo pradžioje Franco laikėsi su vokiečiais bei italais, nes manė, jie laimėsią karą. Tuo labiau Hitleris ir Mussolini per Ispanijos revoliuciją labai daug atsvėrė, siųsdami Franco pagalbą, ir taip vadinamieji lojalistai, mūsų kalba komunistai, pralaimėjo. Amerikos ir Anglijos spauda daugumoje tuomet pataikavo lojalistams.

Jei kas skaitę Amerikos ambasadoriaus Ispanijai p. Hayes veikalą—"Mano karo metu pasiuntinybė Ispanijoj"—be abejo negalėjo nepastebėti, kokį vaidmenį Franco suvaidino šiam kare sąjungininkų naudai.

Atverskim kitą lapą. 1939 metais Stalinas su Hitleriu sudarė sutartį. Čia jiedu manė pasidalysią Europą, bet įvyko kitaip. Hitleris užpuolė Rusiją ir būtų atsidūręs prie Vladivostoko, jei ne Amerikos skubi pagalba.

Šiandie komunistai pavergę Europos tautas ir savo simteriopai baisesniu režimu, negu Franco Ispanijoj, skėtrioja ir niekam nenori pripažinti nuopelnų šio karo pasiekime.

Kas, kas, bet komunistai aiškiai už savo kruvinus nekaltųjų tautų kankinimus, turėtų prieš visą pasaulį būt teisiami, nes jie yra šiandien didžiausi tautų engėjai ir despotai.

Ar ne biauri pašaipa, kad toks Gromyko reikalauja pasaulio tvšių nutraukimo su Franco.

Klausimas, ar pasaulis tikrai šiandien tapo aklas?

R. G.

KAIP JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS SUSIKŪRĖ

Šiepos ketvirta diena duoda amerikiečiams progą atsiminti laikotarpį nuo Nepriklausomybės Deklaracijos iki metros, kada Jung. Valstybių konstitucija buvo galutinai ratifikuota. Saryšyje su šių dienų problemomis, kurios stoja kelią Jung. Tautoms, privalome atsiminti tų dienų visokius nesutikimus, kompromisus ir pritaikymus įsteigti žmonių valdžią žmonėms.

Tos naujo pasaulio pirmos valstybės—jų buvo trylika—karo sąjungos, stipriai laikė savo sąjungą taikoje ir tik po ilgų ir aštrių ginčų įsteigė valdžią prie kurios prisidėjo visi jos žmonės.

Net pradžioje savo istorijos, šie žmonės, kurių dauguma buvo britų kilmės, buvo tikri amerikiečiai. Olandai, prancūzai, vokiečiai, švedai, negrai—kaip ir britai—jau pradėjo vystyti savo kultūrą, savo papročius naujoje šalyje. Kolonistai ir žmonės kitų kilmių—suomių (finų), danų, norvegų, lietuvių, portugalų, lenkų, ispanų, šveicarų, ukrainiečių—sujungė į vieną tautą, vyrus ir moteris, visų tautinių kilmių, rasių ir tikybų.

Tose dienose čia buvo ir svetimos kalbos spauda. Gerai žinomas vyras Lis spaudėjas paskelbė ratifikuotus Nepriklausomybės Deklaraciją ir "Staatsbote" net dieną prieš paskelbimą kituose Philadelphijos laikraščiuose.

Pati Nepriklausomybės Deklaracija parodo, kad dabartinio amerikoniško gyvenimo būdas pradėjo vystytis 18-tame šimtmetyje. Ne vien britų kilmės vyrai pasirašė po Nepriklausomybės Deklaracija. John Morton ainiai kilę iš Švedijos, nors norvegai ir suomiai jį savinosi, John Paca, kitas pasirašytojas, buvo čekų kilmės (Palai jį irgi savinas). Keturi pasirašytojai buvo "naujų" amerikiečiai, jie gimė Anglijoj ir Škotijoj, ne Amerikoje.

Studijuodami kovą už laisvę matome vardus narsių vyrų—Lafayette, Rochambeau, De Kalb, Von Steuben, Pulaski, Kościusko, Kovats ir Febiger, kurie atvyko iš įvairių šalių Europoje kovoti už žmogaus lygybės idealą. Namų fronte turėjome Robert Morris ir jo padėjėją Haym Solomon, žydą iš Lenkijos. Jie sukėlė pinigus, kurie buvo taip būtinai reikalingi Kontinentiniam Kongresui vesti karą. Tie visi vyrai aukojo savo turtą ir savo gyvybę naujai tautai.

Per Revoliucijos Karą tos trylika valstijų, lygiai kaip šiandien Jung. Tautos, įsteigė stipresnę sąjungą. Jos priėmė "The Articles of Confederation"—pagal kurią buvo įsteigta centralė valdžia. Bet ši valdžia negalėjo įgalinti Kongreso padarytus įstatymus, neturėjo juridinės teisės taikyti gimtus tarpe valstijų ir viena valstija galėjo vetuoti įstatymą, kurį visos kitos rėmė.

Paaiškėjo, kad jau reikėjo naujų įstatymų ir 1787 m. susitarusiems seimas priėmė Konstituciją, kuri gyvuoja. Devynios valstijos turėjo ratifikuoti Konstituciją ir nors kai kurios valstijos nepritarė stiprai centralinei valdžiai, bet šis istorinis instrumentas, įsteigiant kuo puikiausią sąjungą, buvo ratifikuotas sekančiais metais. Net ir tomis dienomis žmonės rūpinosi apie asmenines laisves ir 3 metais vėliau garsus "Bill of Rights", padengiant žmonių teises, buvo pridėtas prie Konstitucijos.

Ir Jung. Tautos pradėjo sekti šį būdą—demokratinį būdą, kuris veikia čia, Amerikoje. Kiekvieno Jung. Tautų nario pareiga, šiame atomo amžiuje įvykdinti demokratinį gyvenimą.

FLIS

Apžvalga

LIUDNOS SUKAKTYS

"Tėvynė" apibudina kruvinus bolševikų kriminalus papildytus 1941 metais mūsų senoje tėvynėje Lietuvoje, ragindama juos išpopuliarizuoti amerikiečių spaudoje, kad sukelti lietuvių tautai simpatiją jos kovoje už savo laisvę ir nepriklausomybę.

"Birželio 24 d., 1941 m., Rainių miškely nužudyta 76 žmonės. Nužudytųjų tarpe buvo mokslininkų, ūkininkų, smulkių prekybininkų, darbininkų, šaulių, pavasarininkų, jaunalietuvių, ir kt. Daugumoje tai buvo politiniai kaliniai, kurie nepritarė Stalino režimui, kurie iškėlė tautinę vėliavą, ir tt. Atkasus jų lavonus, surasta sulaužyti kaulai, išbadytos akys, sumaišyti smagenys, durtuvais išmaišytos gerklės, ir tt. Tie nelaimingieji palaidoti liepos 1 d., Telšių kapinėse."

"Birželio 26 d., 1941 m. 400 Lietuvos ūkininkų iššudyta Pravieniškių priverčiamojo darbo stovykloje. Dauguma jų nužudyta už nesumokėjimą mokesčių, nepristatymą reikiamo kiekio pyliavų ir už kitokius smulkius 'nusikaltimus.' Išvedus juos iš kalėjimo į kiemą, pradėta į juos šaudyti. Kai kurie kruvinomis rankomis kabinosi į spygliuotas tvoras, bet dar kartą šaunami, susmuko žemyn. Kurie pasiliko gyvi—pribaigti, o į sužeistųjų krūvas mėtyta granatos.

"Taipgi kruvinų egzekucijų įvyko daugely Lietuvos miestų-miestelių. Be kitų, nužudyta ir penkiolika kunigų.

"Šiemet sukanka penkeri metai ir nuo tos baisiosios birželio 14 d., 1941 m., nakties, kai visoje Lietuvoje buvo suareštuota daugiau, kaip 35,000 Lietuvos vyrų, moterų ir vaikų. Tie suareštuotieji gyvuliniuose vagonuose užkalti ir be reikiamo maisto bei gėrimo, trokšdami nuo tvankumo buvo išvežti į Sibirą, Kazakstaną ir kitus tolimus Rusijos plotus. Daug tų nelaimingųjų jau žuvo. Bet daug jų, su sutinusiomis rankomis ir kojomis, su iškritusiais dantimis dar tebegyvena. Tik palyginamai nedidelė dalis tų tremtinių naudojasi kiek geresne dalimi."

Pagyro Puodas Niekad Netaukuotas

Dažnai anglų spaudoje pasirodo straipsniai apie raudonuosius fašistus. Šiandie jau amerikiečiai geriau pradeda suprasti ir teisingiau nušviečia komunistų užgaidas ir jų nepasotinamus troškimus sukurti pasaulio galvoseną ant savo kurpalio.

Amerikietis Dulles rašo: "Mūsų komunistai kalba, gerai sakant, kliedi, pasaulis esąs vienas, tam pasaulinui reikia tik nurodytais komunistų keliais eiti ir tuomet gi vyks pastovi pasaulio taika; žodžiu, visi turi tapti komunistais ir čia lengvai išsiriš taikos klausimas.

Tai, mat, prie ko eina raudonųjų fašistų galvosena. Teisybė, dar ir šiandien Amerikoje yra tokių, kurie pataikauja komunistams ir nežinia kokiais sumetimais tas daroma. Gal drumstam vandeny lengviau žuvis pagauti. Nekalbant apie tamsūnus, neišmanėlius, bet neva ir apšviestūnu tarpe pasigirsta balsai, kurie pina gėlių vainikus rusų komunistams, tiems Azijos barbarams.

V. Kravčenko, kuris daugelį metų ištikimai tarnavo raudoniesiems ir jų pasiųstas atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes, kur prarėgėjo ir parašė veikalą—"Aš pasirenku laisvę". Čia labai ryškiai nušviečia visus Rusijos komunistų valdžios užsinojimus ir pančiais suvaržyta šalį, o veikalo pabaigoje šaukia pasaulį išvaduoti Rusijos žmones ir visas pavergtas tautas iš baisaus komunistinio pragaro. Pats pasisako, kad jo gyvybė pavojuj, bet jo darbas bus užbaigtas pasirodžius jo veikalui pasaulv.

Rusijos raudonųjų valdžia drįsta ir šiandien girtis, kad be jų nebūtų karas laimėtas; tad, sulig jų išvados, ir taikos sąlygos turi būt jų užgaidoms pritaikintos ir patenkintos.

Vakarų demokratijos atsidūrė labai keblioj padėty, kaip sakoma—nei bėgt, nei rėkt! Amerika ir Anglija veik visą laiką komunistams pataikavę, prasilenkė su teisybe ir savo pareikštais aukštais dėsniais bei principais.

Kas daryt?

Anglijos Bevinas jau neriasi iš kailio ir net pradeda raudoniesiems grąsinti—padarysiąs su Ašimi atskirą taiką. Amerikos Byrnes, matyt, irgi nerimauja. Ir kas pagaliau lieka? Kai kurie, sako, būtų geriausia išeitis—palikti komunistus nuošaliai, nutraukti visus ryšius—te kiekviena šalis pasiunčia su visa jų gauja atstovus į "matušką Rosiją" ir te pasaulis nieko bendro su jais neturi, nes vištiek pataikavimas ar nusiau pataikavimas ir su teisybe prasilenkimas, anksčiau ar vėliau, prives pasaulį prie baisesnio pasaulinio karo.

Šiandien raudonieji kelia galvas aukštyn ir akyplėšiškai skelbia, kad jie vieni yra darbininkų užtarėjai ir globėjai ir jų galvosena pasaulį vienatinė tinkamiausia, nors kasdieniniai įvykiai užgrobtose, pavergtose šalyse rodo, kokie yra komunistų biaurūs kruvini darbai ir kaip žmonija kenčia jų baisiais vergijos pančiais suvaržyta.

Neveltui lietuvių priežodis sako: Pagyro puodas niekad netaukuotas.

R. G.

STALINAS PRIE GĖDOS STULPO

"Naujienos" rašo, kad Maskvos diplomatų ir agentų pastangos nuslėpti Stalino ir jo bolševikų gėdą ir kaltę dėl susibičiuliavimo su naciais ir sukūrimo baisaus antrojo pasaulinio karo, nueina niekais

"Nuernbergo byloje, rašo "N.", vienas Vokietijos karo nusikaltėlių, Joachim von Ribbentrop, buvęs nacių užsienio reikalų ministeris, norėjo pavartoti savo apsigynimui *slaptas sutartis*, kurias jisai pasirašė 1939 m. su sovietų valdžia. Jos rodo, kad Hitleris pradėjo karą *su Rusijos pritarimu*—taigi yra visai nelogiška dabar sovietų valdžios pusėje kaltinti nacius.

"Ribbentropo advokatas rėmėsi ta visiems žinoma anglosaksų taisykle: *'Kas stoja į teismą, kaltindamas kitą, tas privalo turėti švarias rankas.'*

"Sovietų valdžios rankos šitoje Nuernbergo byloje nėra švarios!

"Bet Maskvos atstovas tarptautiniame teisme pasipriešino Ribbentropo advokato reikalavimui—ir Maskva, matyt, padarė tokį stiprų spaudimą į teisėjus, kad jie nutarė tų dokumentų nepriimti.

"Stalinas čia pavartojo savo 'veto' teisę, kurią jisai vartoja Jungtinių Tautų organizacijoje kiekvieną kartą, kada jam gręsia pralaimėjimas.

"Šį kartą su pagalba 'veto' jam pasisekė paslėpti nuo teismo *savo gėdą*. Bet jisai nepaslėpė jos nuo visuomenės, nes spaudos atstovai Nuernberge gavo tų slaptų sutarčių kopijas.

"Žinomas laikraštininkas ir knygų autorius Julius Epstein paskelbė Molotovo-Ribbentropo sutarčių tekstą savaitraštyje *'The New Leader'* (1946 m. birželio 8 d. numeryje). Jos abi liečia *Lietuvą*.

"Pagal pirmąją sutartį, pasirašytą 1939 m. rugpiūčio 23 d., Stalinas pasiėmė sau Estiją ir Latviją, *o Lietuvą su Vilnium paliko Hitleriui*. Bet antra sutartis, 1939 m. rugsėjo 28 d., pirmąją pakeitė, *Hitleriui sutikus atiduoti Lietuvą Stalinui.*"

KODĖL DEMOKRATIJOS TYLI?

Savaitraštis "Amerika" rašo:

"Rusija paskutiniais metais nusipelnė ne tik žmonių, bet ir tautų budelio vardą, ir ji tuo titulu gėdingai džiaugiasi.

"Bet ką pasakyti apie demokratijas,—kodėl jos tyli, kodėl nei Londone, nei Washingtone valdžios žmonės neištaria žodžio dėl Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų laisvės?

"Toji tyla yra demokratijos ir tautų laisvės principų išdavimas. Demokratijų vadai negali rasti sau pateisinimo, jei neužstoja tautų, kovojančių dėl tos pat demokratijos, dėl laisvės ir dėl nepriklausomybės.

"Šiuo gėdos keliu eina ir pokarinio pasaulio tvarkytoja—Jungtinių Tautų Organizacija. Joje ieškoma priekabių prie Ispanijos, kuri nėra svetimos jėgos okupuota, o bijomasi net puse lūpų prasitarti apie Lietuvą, Latviją ir Estiją, kur siaučia visame pasaulyje žiauriausia policija, atgabenta okupantų iš Maskvos.

"Demokratinės Amerikos ir demokratinės Anglijos atstovai Jungtinių Tautų Organizacijoje susičiaupę tyli, kad tik neištartų Lietuvos vardo—taip demokratijos atsimoka savo ištikimiausiems bičiuliams—mažosioms tautoms, diktatorių okupuotoms.

"Viena ir užmiršta, Lietuva kovoja žiaurią, atkaklią ir savo garbingumu tragiškai gražią kovą—laisvės ir nepriklausomybės karionę.

"Tai teisinga ir kilni kova, ir prieš šį teisingumą sutrupės visa Maskvos atneštoji vergija, nors ir kaip prispaudžias žudytų tautą: jis yra bejėgis išrauti laisvę iš lietuvių širdžių."

LIETUVOS REPATRIJANTŲ KLAUSIMU

Autoritetingi lietuvių šaltiniai iš Vakarų Europos mums rašo:

1939 m. iš Lietuvos į Vokietiją jokios repatrijacijos nebuvo. Lietuvos vyriausybė su Vokietijos vyriausybe nei 1939, nei vėliau, jokios repatrijacijos sutarties nėra pasirašiusi. 1939 m. su Vokietijos vyriausybe repatrijacijos sutartis buvo pasirašiusios Latvijos ir Estijos vyriausybės ir tik iš Latvijos ir Estijos ta sutartimi į Vokietiją buvo perkelti vokiečių kilmės gyventojai. Raudonajai armijai 1940 m. vasarą okupavus Lietuvą, 1941 m. pradžioje Vokietijos vyriausybė su Sovietų Sąjungos vyriausybe pasirašė sutartį dėl vokiečių kilmės gyventojų perkėlimo iš Lietuvos į Vokietiją. Toji sutartis buvo vykdoma 1941 m. pradžioje.

Savaime suprantama, kad tie dviejų didžiųjų Lietuvos kaimynų Lietuvos ir jos piliečių sąskaiton padaryti susitarimai Lietuvai, kaip nedalyvavusiai susitarime, nėra privalomi ir Lietuvos pilietybės atžvilgiu negali turėti jokių juridinių pasekų.

1940 m. birželio 15 d. sovietų Rusijos pavartotas prieš Lietuvą agresijos aktas ir raudonosios armijos okupacija Maskvos vyriausybei nesuteikė jokio teisės titulo susitarimui su Vokietijos vyriausybe dėl dalies Lietuvos gyventojų perkėlimo į Vokietijos teritoriją. Toks susitarimas yra aiškiai priešingas Haagos konvencijų nuostatams. Todėl į Sovietų vyriausybės susitarima su Vokietijos vyriausybe dėl Lietuvos gyventojų repatrijacijos tegalima žiūrėti kaip į integralų tęsinį Sovietų Rusijos agresijos aktų Lietuvos atžvilgiu; aktų, kurie buvo Sovietų vyriausybės su Vokietijos vyriausybe sutarti dar 1939 m. rugpiūčio 23 d., ir pradėti prieš Lietuvą 1939 m. spalių mėn. raudonosios armijos įgulų įvedimu į Lietuvos teritoriją, vėliau pasireiškę Lietuvos okupavimu ir suvereninių Lietuvos organų veikimo suspendavimu, kuris tebesitęsia ir ligi šiol.

Repatrijavimo tikslas—grąžinti į Vokietiją vokiečių kilmės asmenis. Lietuvoj vokiečių kilmės asmenų buvo apie 15,000. Tuo tarpu iš Lietuvos į reichą repatrijavo apie 55,000 asmenų. Apie 40,000 asmenų "repatrijavo" ne todėl, kad jie būtų buvę vokiečių kilmės, o tik todėl, kad raudonosios armijos okupuotoj Lietuvoj jiems grėsė laisvės netekimas, Sibiras ir mirtis. Pagal Sovietų vyriausybės su Vokietijos vyriausybe sudarytą repatrijacijos susitarimą užteko įrodyti, kad kurioj nors pretendento repatrijuoti šeimos pusėje, kad ir tolimoj generacijoj, yra buvę evangelikų tikybos išpažintojų ir to jau formaliai užteko "vokiškai" kilmei nustatyti, nors faktiškai su vokiškumu absoliučiai nieko bendra nebūtų toji šeima turėjusi. Gelbėdamiesi nuo sovietų teroro ir gelbėdami savo artimuosius iš kalėjimų, dešimtys tūkstančių visai grynų lietuvių patriotų, absoliučiai nieko bendra neturėjusių nei su vokiška kilme, nei su nacizmu, visokiais būdais stengėsi tapti "repatrijantais", nes pabėgti per "žalią sieną" praktiškai buvo neįmanoma. Raudonoji armija sieną aklinai uždarė, per 3 km. pasienio juostą padarė negyvenamą, 800 mtr. pasienio juostą paskelbė civiliams neįžengiamą mirties zoną, o 100 mtr. pagal sieną laikė nuolat tirštų sargybų saugomą, suartą ir suakėtą, spygliuotų vielų tvora atskirtą nuo Vokietijos. Todėl lietuviai, ypač intelektualai, kuriems sovietų režimas gresė sunaikinimu, padirbinėdami ir falsifikuodami metrikus, sudarinėdami dirbtines jungtuves ir visokiais kitokiais nelegaliais būdais stengėsi patekti į repatrijuojamųjų sąrašus.

Vokietijos vyriausybė žinojo, kad tik apie vienas trečdalis repatrijavusių iš Lietuvos yra vokiečių kilimo, o visi kiti yra "repatrijavę" lietuviai visai kitais motyvais, todėl repatrijantus iš Lietuvos suskirstė į dvi kategorijas: vienai priklauso vokiečių kilimo repatrijantai, jie gavo teisę apsigyventi bet kurioj Vokietijos srity, jie vėliau kaip kolonistai buvo grąžinami į vokiečių okupuotą Lietuvą ir panaudojami karo reikalams ir kovai su lietuviais vidaus anti-naciškos rezistencijos fronte. Antrajai kategorijai buvo priskirti neturį vokiškumo "repatrijantai", jie gavo dokumentus su įrašu: "Gultig nur far Altreich" ir buvo traktuojami panašiai kaip ir visi kiti karo pasekmėje atsiradusieji Vokietijos teritorijoje svetimšaliai. Vokiečiams okupavus Lietuvą, šiai "repatrijantų" kategorijai uždrausta buvo grįžti į Lietuvą ne tik apsigyventi, bet net trumpam laikui įvažiuoti savo reikalams susitvarkyti. Šios antrosios kategorijos "repatrijantų" tarpe yra eilė lietuvių patriotų, repatrijavimu išimtų iš NKVD kalėjimų. Repatrijavimu jiems buvo išgelbėta gyvybė, nors vokiškumo jie neturi nė šešėlio.

PLANUOJA LIETUVIŲ SPAUDOS IR INFORMACIJŲ BIURĄ

Vakarų Europa (LAIC).—Amerikiečių užimtoje zonoje, Hanau mieste, gegužės 11-12 dienomis įvyko lietuvių laikraštininkų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 41 buvusios Lietuvių Žurnalistų Sąjungos nariai ir 54 spaudos darbe pasireiškę laikraštininkai.

Pasitarimai praėjo gražioje tolerancijos ir solidarumo nuotaikoje. Iš svarbesnių nutarimų pirmoj eilėj paminėtinas pasiryžimas pagyvinti spaudos ir informacijos darbą, organizuojant Spaudos ir Informacijų Biurą. Jo uždaviniai būtų: A) rinkimas ir paruošimas informacijų iš lietuvių tremtinių gyvenimo, darbų, laimėjimų ir vargų; B) rinkti žinias bei informacijas iš lietuvių kolonijų, kituose kraštuose; C) rinkti medžiagą, liečiančią Lietuvos bylą pasirodančią pasaulio periodinės spaudos puslapiuose. Tam įgyvendinti dedamos pastangos sudaryti korespondentų tinklą ir išplėsti ryšį su įvairiomis lietuvių kolonijomis ir jų spauda.

Suvažiavimo metu nutarta atgaivinti Lietuvių Žurnalistų Sąjungą. Į valdybą išrinkti: dr. J. Pajaujis—pirmininkas, A. Merkelis—pirmasis vice-pirmininkas, J. Vaidelys—antras vice-pirmininkas, A. Braziulis—reikalų vedėjas, E. Obelenas—sekretorius, S. Urbonas—iždininkas, H. Blazas — spaudos ir informacijos reikalų tvarkytojas, J. Cicėnas ir J. Kardelis—valdybos nariai.

BIDAULT—PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS

Paryžius.—Birželio 19-tą seimas išrinko liaudies republikonų sąjudžio (katalikų partijos) vadą George Bidault laikinuoju Prancūzijos prezidentu.

Už Bidault balsavo jo partijos ir socialistinių partijų atstovai—iš viso jis surinko 384 balsus. Komunistai nebalsavo nei už, nei prieš.

Naujam ministerių kabinetui Bidault pasilaikė užsienio reikalų ministerio vietą.

PADĖTIS LIETUVOJE ŠIŲ METŲ ŽIEMOS PABAIGOJE

I. Švietimas, Bažnyčia ir Kultūrinis Gyvenimas

Aukštosios Mokyklos. Universitetai Vilniuje ir Kaune, Vilniaus Pedagoginis Institutas, Vilniaus Meno Akademija, Kauno Kunigų Seminarija, Žemės Ūkio Akademija (dabar Kaune), Kauno ir Vilniaus Konservatorijos.

Išvardintose mokyklose mokosi per 5,000 studentų. Jų tarpe 65% merginų. I ir II kurso vyrai nuo šaukimo į kariuomenę neatleidžiami. Tautybėmis studentija skirstosi: 95% lietuvių ir 5% kitataučių (Lietuvos rusai, žydų likučiai, rusų karininkų vaikai, lenkų likučiai).

Vilniaus universitete veikia 7 fakultetai: ekonominis, teisių, istorijos-filologijos, fizikos-matematikos, chemijos, medicinos ir miškų. Kauno universitete 3—medicinos, statybos ir istorijos-filologijos. Dėstomoji kalba universitetuose lietuvių. Visiems studentams privalomi:—Marksizmo-Leninizmo pagrindai (4 val. savaitėje), Tėvynės karas (1941-1945), rusų kalba, karinis parengimas.

Komjaunimas lietuvių studentų tarpe pasisekimo neturi. Komjaunimo gretose kitataučiai. Lietuvių studentų tarpe solidarumas didelis. Leninizmo-Stalinizmo linkmei prižiūrėti, iš Maskvos yra atsiųsti specialūs "politrukai", *prorektoriais auklėjimo reikalams vadinamieji.* Prie Vilniaus universiteto tokiu prorektoriumi paskirtas rusas Malkov.

Malkov, kas 3-ia, 4-a diena, šaukia profesorių susirinkimus, kurie trunka 2-3 valandas. Anot Malkov, profesoriai sovietų valdžiai nedėkingi. Geromis maisto kortelėmis aprūpinti, vis dėlto esą labai pasyvūs. Nerašo politinių straipsnių, neveda politinės agitacijos, neprisideda prie socialistinio rungtyniavimo.

Mokslas universitetuose nemokamas. Visi studentai gauna stipendijas: I ir II kurso—160 rublių mėnesiui; vyresniųjų kursų—185 rub. mėn. Studentų dalis gyvena bendrabučiuose. Gauna šiltus ir su elektros šviesa kambarius, už kuriuos reikia mokėti 10 rublių mėn.

Apskritai paėmus, studento gyvenimo sąlygos yra sunkios. Studentų valgyklose maistas labai menkas. Kas gyvena privačiai (tokių yra 60%) dažnai neturi kuro, elektros šviesos. Tenka mokytis šaltame kambaryje, naudojant "koptilką" (savo darbo lempą, be stiklo).

Kas svarbiausia, ramiai miegoti negalima: kiekvienu momentu gali pasibelsti į duris!

Studentai dainuoja savo mėgiamą dainelę:

"Fortuna, esu ubagas,
apleidai tu mane . . .

Tų visų sunkumų nepaisant, studentija *noriai mokosi* ir *per solidarumą* daug ką nugali.

Vidutinės, pradžios mokyklos, vaikų darželiai. Veikia gimnazijos, progimnazijos, ekonominės mokyklos, mokytojų seminarijos, amatų mokyklos, pradžios mokyklos, vaikų darželiai. Lyginant su 1943 metais, jų skaičius mažesnis. Didelis trūkumas mokytojų, patalpų, mokslo priemonių (miestai sugriauti, užsilikusios patalpos užimtos kariuomenės ir įstaigų).

Rusų vidurinių mokyklų Lietuvoje, kol kas, nėra. Rusai turi Vilniuje ir Kaune pradžios mokyklas. Visose vidurinėse mokyklose dėstoma Stalino konstitucija.

Bažnyčia. Tiek tikybos, tiek antireliginės propagandos laisvė. Pamaldos laikomos sena tvarka. Lankytojų labai daug. Kauno Įgulos Bažnyčioje šventadieniais laikomos ketverios šv. Mišios. Kiekvieną kartą bažnyčia būna pilna.

Vilniuje, Šv. Jono bažnyčioje, per šv. Mišias žmonės nesutelpa. Po pamaldų Šv. Jono bažnyčioje, tradicija virtusiu papročiu, visuomet giedamas Lietuvos Himnas (kaip Lietuvos giesmė). Bažnyčios turi stiprius chorus. Dažnai kviečiami giedoti operos solistai.

Kauno jėzuitų bažnyčioje buvo suruoštas bažnytinės muzikos koncertas. Jame dalyvavo operos solistai, choras, muzikai.

Nors Lietuvos dvasiškija ir turi tam tikrų materialių lengvatų, kita prasme ji yra gerokai suvaržyta. Yra suimtų kunigų. Buvo net viešas teismas dviejų kunigų Kauno kino "Forum" salėje.

Katalikiškoji spauda Lietuvoje uždrausta. Karo kapelionai panaikinti. Rusams Lietuvą 1944 m. užėmus, Vilkaviškio, Telšių, Panevėžio, Kaišiadorių ir Vilniaus vyskupai buvo sveiki, gyvi.

Bolševikai ieškojo vyskupo Brizgio. Vilniuje tebėra vyskupas Reinys. Lenkų kunigų seminariją Vilniuje uždarius (ją uždarė NKVD; anot jų seminarijoje slapstėsi lenkų PAK karininkai). Vysk. Jalbrzykowski išvažiavo į Lenkiją (gyvena Baltstogėje).

Spauda, laikraščiai: "Tiesa"—Vilniaus dienraštis; "Tarybų Lietuva" — Kauno dienraštis; "Sovietskaja Litwa" — Vilniaus dienraštis (rusų kalba); "Valstiečių Laikraštis"—išeina kas 10 diena; "Jaunimo Gretos"—metraštis, išeina nereguliariai; "Naujoji Kūryba" — literatūros žurnalas.

Atskiri provincijos miestai, kaip Telšiai, Panevėžys ir tt. irgi turi savo dienraščius, bet tai vietinio pobūdžio periodika ir paprastai, Kauno ir Vilniaus ji nepasiekia.

Knygos leidžiamos, pirmoje eilėje, komunistinio, propagandinio turinio. Pav. VKP (b) istorijos vadovėliai, Stalino konstitucija, Stalinas apie dialektinį ir istorinį materializmą.

Tiesa, šiuo metu spausdinama E. Sruogos parašyta knyga "Dievų Miškas". Tai 400 puslapių dydžio veikalas, aprašantis Stutthofo koncentracijos stovyklos gyvenimą.

Teatras. Vilniuje veikia tik drama. Vaidylos teatras sujungtas su valstybiniu. *Vilniaus teatro artistai:* Chadaravičius, Juodytė, Jukna, Kernagis, Čepaitis, Blynaitė, Mironaitė, Knapkytė, Šiparis, Kanopka, Jurkūnas.

Statomi veikalai: Viltis, Vyšnių sodas, Rusų žmonės.

Vilniuje veikia "Liaudies Ansamblis" vadovaujamas Švedo.

Kaune veikia opera, operetė, drama, baletas.

Operos solistai: Petrauskas, Kučinskis, Mažeika, Sodeika, Stasiūnas, Gutauskas, Jasaitytė, Staskevičiūtė (nusipelniusi L. T. S. R. artistė), Mielašytė.

Statomos operos: Faustas, Rigoletto, Traviata, Pajacai, Tosca, Eugenijus Oniegas, Sevilijos Kirpėjas.

Solistai operetėje: Kūdobaitis, Andrejevas.

Statomos operetės: Vestuvės Malinovkoje, Linksmoji Našlė.

Dramos artistai: Kubertavičius, Kubertavičienė, Petraitis-Mackevičius, Dineika, J. Petrauskas.

Statomi veikalai: Liaudies Sūnus, Revizorius (Gogolio).

Baleto artistai: Juozapaitytė, Kelbauskas, Sabaliauskaitė.

Statomi veikalai: Sužadėtinė.

Kinai: Vilniuje veikia 3 kinai: Adria, Casino ir Helias. Kaune veikia visi. Filmos propagandinės. Kartais pasitaiko amerikoniškos.

II. Lietuvos Kaimas, Miestai

Rytų Lietuva mažiau nukentėjo už jos vakarinę dalį. Ypač nualintos tos Lietuvos dalys, kur buvo kiek apsistojęs frontas.

Kolchozus Lietuvoje tik užsimota steigti. Kol kas jų dar nėra. Yra "sovchozai". Tai nusavinti didesni ūkiai, dvarai, kurių savininkai išbėgo. Sovchozus valdo valdžios paskirti valdytojai.

Žemės reforma. Iš esmės ta pati, ką ir 1940-1941 metais. *Neliečiamoji* norma teoretiniai nepasikeitė: 30 ha (apie 75 akrai). Bet tik teoretiniai. Praktikoje tokie savininkai pravardžiuojami "buožėmis" ir iš jų nuosavybės, prireikus, labai dažnai iškerpami keli hektarai aprūpinti bežemiams ar mažažemiams.

Ypatingo noro imti žemę bežemiai nerodo. Tam yra daug priežasčių: politinis rytojaus netikrumas (nieks netiki sovietai Europoje ilgai išsilaikysią), neturėjimas padargų, gyvulių, sėklos ir tt.

Pyliavos: mokamos notura: javais, mėsa, pienu, sviestu, kiaušiniais, avių vilna, pašaru (šienu-dobilais) nuo ariamos žemės ha, karvių, vištų skaičiaus.

Normos: iki 5 ariamos žemės ha, už kiekvieną ha reikia mokėti 50 kg. grūdų. Virš 10 ha (iki 15) už kiekvieną ha mokama 70 kg. grūdų ir tt.

Pieno norma: nuo karvės 160 litrų į metus.

Mažažemiai dar šiaip-taip pajėgia išsimokėti. Vienok, didesnius, stambesnius ūkius *stengiamasi* pyliavom sulikviduoti.

Kas pyliavų laiku neatiduoda, atvažiuoja su mašinom, javus iškulia, paima, o patį ūkininką nuteisia. Yra neapsėtų plotų. Jaučiamas didelis trūkumas arklių ir vyrų-artojų (daug sumobilizuotų, daug išėjo į miškus, daug pabėgo į vakarų Europą). Dažnai pasitaiko, kad koks turtingesnis ūkininkas, negalėdamas savo jėgom laukų apsėti, ūkį meta ir pats važiuoja į kokį miestą gyventi.

Dalis pyliavų skiriama miesto gyventojams maitinti, dalis—raudonajai armijai.

Lietuvos miestai smarkiai apgriauti: iš Vilkaviškio, Šakių, Raseinių galima sakyti, *liko tik pavadinimas* (sugriauta 95%), Klaipėda — 75%, Šiauliai — 80%, Vilnius—30%.

Mažiausia nukentėjo Kaunas: sudaro sveiko miesto įspūdį. Kaune sugriauti: geležinkelio stotis (dabar pastatytas laikinas barakas), elektros stotis, Vailokaičio namas, teisingumo ministerijos pastatas, technikos fakulteto rūmai Aleksote (sudeginti iš vidaus). Maisto fabrikas apgriautas. Taip pat apgriauti "Metalo" ir "Drobės" fabrikai. Visi tiltai buvo susprogdinti. Šiandien jau atstatyti.

(Bus daugiau)

LABAI NAUDINGA KNYGA—

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI

Skaitymai Kiekvienai Dienai

Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00. Užsisakant knygą, laiško nėra reikalo rašyti, tik išpildykite žemiau paduotą kuponą, prisiųskite su $4.00 "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa., ir tuojau gausite "ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI" knygą.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Siuomi siunčiu $4.00 ir prašau prisiųsti "ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI" KNYGĄ.

Vardas .....

Adresas .....

Lietuvos Vadavimo Himnas

Nors audros teūžia ir perkūnai tegriaudžia
Virš tėvynės galvos, mūs' brangios Lietuvos,
Ir priešų težvanga kruvinieji ginklai,
Bet ji nežus niekados, bus laisva amžinai.

Ir didvyrių dvasia iš milžinkapių didžių
Įkvėps pajėgos jaunakartėms lietuvių
Drąsiai kovoti už šalies laisvę, lygybę,
Brolybę, tikybą, Vytį garbingą ir Trispalvę.

Nuo Vytauto gadynės net ik' šių dienų
Jau per penketą šimtų metelių ilgų
Su Dievo pagalba daugybei įvairių priešų
Ji nenulenkė savo galvos, nenulenks niekados.

Šiandieninė Stalino kruvinoji ranka
Tik sustiprins vienybę, galybę tautos,
Ir nežiūrint trėmimo Sibiran, kančių Vokietijoj,
Lietuvių tauta pasiliks tauta milžinų.

Tat, Vytis garbingas ir Trispalvė brangioji
Teužgrūdina pasaulio visus tikrus lietuvius
Drąsiai ginti laisvę ir garbę Tėvynės
Su *"Lietuva, tėvynė mūsų"* žodžiais širdyse!

PADANGĖS ARAS

Liepos 4 d., 1946 m.

DRABUŽIŲ AUKOTOJAMS

Šiandien tiek daug rašoma apie išvietintų lietuvių vargą ir skurdą, kad sunku kas nors naujo pasakyti. Skaitytojas apsiprato su visais tais baisiais aprašymais, kaip vaikai su pasakų vaiduoklais ir maumais, tai dažniausiai pasiskaitė, pasijaudina ir užmiršta.

Ir gerais ramiais laikais žmogus turi bėdų, tai ką kalbėti apie karo paliestus žmones. Visada karai buvo žiaurūs, jie atimdavo ir sunaikindavo žmogui viską, bet praeities karai, sulyginus juos su paskutiniuoju, atrodo tik vaikų žaislais: dabar naikinimas ir žudymas buvo visuotinas, ir jame civiliai žmonės daugiau kentė už pačius kareivius. Dažnai žmonės išeidavo iš savo namo degančių griuvėsių pusnuogiai, dažnai žmonės pusnuogiai turėjo apleisti savo gimtinę ir gyventi visų nekenčiamais prašaliečiais svetimose ir nedraugingose šalyse. Tokio likimo susilaukė mūsų išvietinti broliai. Čia turiu pastebėti, kad jų svetur nekenčia ne dėl bado ar ko kito, bet kad yra našta tam kraštui, kur jie turėjo prisiglausti. Jau vien tas jausmas, kad esi kam nors apmauda, žmogų slegia, o prie to reikia pridėti nuolatinė baimė, kad tave ims ir atiduos tikrai mirčiai; o kur visos kitos nesuskaitomos kasdieninės bėdos: alkis, šaltis, nuogumas ir šeimos židinio stoka, ir tatai metais tęsiasi ir nežinia kada pasibaigs jų vargai.

Dabartiniu laiku čia stingama moteriškų kojinių—aišku, tai didelis nepatogumas, bet vis dėl to čia dar visos moterys kojinėtos. Jūs žinote, kaip viso pasaulio moterys nori būti elegantiškos ir gražios, ir jos nori būti elegantiškos net karė, nelaimėje ir skurde, ir dažnai ji tam reikalui atsisako visko. Ten moteris jau nesvajoja apie naujas šilko kojines, nes jau daug metų, kaip tokie daiktai yra dingę. Ji džiaugiasi radus kur nors ne kojinę, bet jos gabalą, kurį išsiardžiusi ado tą vienintelę kojinių porą, nupirktą prieš penkerius ar šešerius metus . . .

Broliai išeiviai labai daug padėjo nelaimės paliestiems lietuviams. Palyginti, per trumpą laiką jie savo aukomis apdengė, kaip tenka girdėti, labai didelį išvietintų lietuvių skaičių. Sunku pasakyti žodžiu, ką jiems reiškia tasai jų brolių gailestingumo mostas. Jį priėmė, kaip tautiškų jausmų ir tautiškos ambicijos reikalą. Nelaimėje žmogus daug jautresnis, ir jis viską padidina. Nereikia užmiršti, kad jie visas savo viltis deda į jus, ir jie dažnai mano, kad jūs, gyvendami laisvoje šalyje, galite daug daugiau negu yra tikrumoje. Bet iš kitos pusės, daugiau į dalykus įsigilinus, kas gi gali jiems padėti, jei ne jūs?

Turint galvoje, kad aukojami daugumoje padėvėti drabužiai ir kad, gyvenant nenormaliose sąlygose, jie dėvisi daug greičiau, tai, nors nedidelė išvietintų lietuvių dalis reikalingiausiais dalykais jau aprūpinti, bet aukos neturėtų sustoti plaukę, kaip nesustoja pats gyvenimas ir jojo reikalai. Viena, kas reikėtų pastebėti, tai vis dėl to, kad aukotojai, kas išgali, aukotų dar ne visai sudevėtą drabužį: mūsų pabėgėlių tarpe yra ir tokių, kuriems reikia dažnai ir bendrais tautos reikalais žmonėse pasirodyti, neretai ir kitataučių tarpe, o gi gerai žinome, kad dažniausiai apie žmogų sprendžiama pagal drabužį. Žmonės dažnai sprendžia taip: jei žmogus nekaip apsitaisęs, tai jis nedaug ir teišmano. Žinoma, tai neteisinga, bet taip yra ir to nei karas, nei nelaimė nepakeičia.

Kartu reikia atiduoti garbė ir BALF'ui, kuris mokėjo tokiu plačiu mastu suorganizuoti aukų rinkimą, paskirstymą ir pasiuntimą. Jo veikla ir darbai tikrai patvirtina per šį karą susidariusią nuomonę, kad lietuviai yra dideli organizatoriai. Rašančiam teko asmeniškai susipažinti su BALF'o centro sandėlio tvarka ir gali drąsiai tvirtinti, kad iš BALF'o gali daug kas pasimokyti, kaip reikia tvarkyti didelio masto labdaros reikalai.

Negaliu nepareikšti dėkingumo jausmų tiek BALF'ui, tiek ypač tiems man nežinomiems geradariams Amerikos lietuviams, kurių suaukotais drabužiais, baltiniais ir apavu turėjau laimės padoriau apsirengti Paryžiuje. Man pačiam teko išgyventi beveik šešerius metus su dvejomis viršutinių drabužių eilutėmis ir dviem porom batų, tai į galą drabužiai ir apavas tiek susidėvėjo, kad jų tik vienas vardas teliko. Ir čia atvažiavęs daug kam girdavausi, kad tikrai mano tik vienas laikrodis ant manęs tebuvo, o visa kita brolių amerikiečių buvo padovanota. Negalėdamas asmeniškai padėkoti tiems, kurių drabužius dar ir dabar tebenešioju, bent čia jiems visiems reiškiu gilią padėką! Būtų gera, kad kiekvienas aukotojas apie dovanojamo drabužio prisegtų savo vardą ir antrašą, kad kiekvienas galėtų, kaip aš pats noriu, asmeniškai savo geradariui laišku padėkoti. Taip kartais galėtų užsimegsti net ir pažintis, o gi mūsų išvietinti broliai kenčia ne vien medžiagišką stoką, bet ypač jie kenčia dvasišką prislėgimą, tai kitą kartą net ir nepažįstamo lietuvio laiškas būtų jiems lygiai brangus ir mielas, kaip ir medžiagiška dovana.

Kartais manęs klausia, ko labiausiai reikėtų išvietintiems lietuviams. Galiu pasakyti, kad jiems trūksta visko iki pačių menkiausių gyvenimo apyvokos smulkmenų. Čia galėtų ateiti pagalbon BALF'ui su patarimu lietuvės moterys, nes kas gi kitas taip gerai žino visas gyvenimo smulkmenas, kaip jos. Be drabužio ir apavo, ypatingai svarbu baltiniai, vyriškos kojinės; sakau—vyriškos, nes jos čia lengviau gaunamos, megstiniai ir vilnoniai siūlai, nes reikia atminti, kad ten žmonės yra priversti gyventi nekūrentose patalpose. O be to, viskas: adatos, siuvami ir adomi (ypatingai!) siūlai, nes ten viso to negalima gauti, ir net turimas drabužis negalima pataisyti be adatos ir siūlo . . .

Jūs gerai žinote, kad nei karas nei nelaimės gyvenimo eigos nesustabdo. Ir tada žmonės gimsta, tuokiasi ir miršta. Tad norėtųsi atkreipti ypatingą aukotojų dėmesį išvietintų lietuvių kūdikėliams, kurie lygiai kenčia, kaip ir jų tėvai. Jiems reikėtų vystyklų ir baltinukų, vilnonių siūlų ir megstinukų, ir (bet tai reikėtų daryti dažnai ir griežtai perijodiškai) kondensuoto pieno, vitaminų ir kitos reikmenės kūdikių sveikatai ir higienai palaikyti. Širdis plyšta pamanius, kaip jie vargsta ir nyksta . . . Reikia daryti, kad iš jų išaugtų sveika ir graži karta.

Jūs darote didelį darbą, kurio negalės užmiršti nei Dievas nei žmonės. Jūs darote didelį patriotinį darbą, kurio negalės tauta užmiršti per amžius. Atminkite, kad jūs esate visos Lietuvos garbė ir pasididžiavimas!

J. AISTIS

Marianapolis, 1946. V. 7.

"SUDARYKITE MILIONĄ!"

UŽDARBIAUKITE BESIMOKYDAMI AMATO AR PATYRIMO

A GOOD JOB FOR YOU
U. S. Army
CHOOSE THIS FINE PROFESSION NOW!

U. S. ARMY RECRUITING STATION
WILKES-BARRE, PA.

Puikią mokyklą ir išlavinimą daugiau kaip 200 amatų ir sugabumų teikia naujoji Reguliarė Armija. Gera alga ir progos paaukštinimui. Daugiau kaip trys ketvirtys milijono jau įstojo. SUDARYKITE MILIONĄ! Gaukite visus faktus artiausioj jums J. V. Armijos Stovykloj ar Poste, ar J. V. Armijos Rekrutavimo Stotyje.

EMIGRACINIAI PATVARKYMAI

LAIC Social Service yra gavęs iš Department of State sekančio turinio pranešimą (datuotą gegužės 27):

"In his directive of December 22, 1945, the President ordered the establishment of facilities and procedures for the resumption of immigration from Europe to the United States, with particular attention to be given to Displaced Persons.

Consular offices of the United States have been established in the following cities of Germany —*Berlin, Bremen, Frankfort, Hamburg, Munich and Stuttgart.*

All of the offices will receive and consider

(1) Applications for nonquota visas for husbands (married prior to July 1, 1932), wives and unmarried minor children of American citizens;

(2) Applications for first-preference quota visas for husbands (married on or after July 1, 1932), and parents of American citizens;

(3) Applications for second-preference quota visas for wives and unmarried minor children of permanent alien residents of the United States.

In addition to the applications described above, applications for quota visas of displaced persons and refugees may be accepted by the consular offices at Bremen, Frankfort, Munich, Stuttgart and Berlin. However, in the cases of displaced persons and refugees, only these who are residing in the American sector of Berlin or other American zones and have been residing therein since December 22, 1945 may receive consideration of their applications.

The American Consul at Munich is authorized to handle, in addition to cases arising in his district, the visa applications of displaced persons and refugees residing in the American zone of occupation in Austria embracing Salzbur and vicinity. Displaced persons and refugees in the American sector of Vienna may apply at the American Mission at Vienna.

Dėl Sprogimo Žuvo 7 Asmenys, 41 Sužeisti

Dallas, Texas.—Birželio 21-mą sprogimas sužalojo Baker viešbučio beismontą ir pirmąjį aukštą. Žuvo 7 asmenys, 41 sužeisti. Autoritetai tyrinėja katastrofos priežastį.

Dujų Skausmai? Aitrumas? Galvą Skauda?

nuo vidurių užkietėjimo

Nekentėk šių skausmų! Palengvink sau ūmai, maloniai. Kramtyk Feen-a-mint, apsaldintą kramtomą gumą vidurių liuosavimui. Turįs tuos pačius daugelio daktarų užrašomus vaistus. Milijonai jį naudoja. Imkite kaip nurodyta ir vėl jausitės puikiai. Pabandykit jį!

FEEN-A-MINT 10¢

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Milauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Viena puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 8-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 77 West Washington St., Chicago 2, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 G Street, So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

PAREMKITE "GARSO" METINĘ PRAMOGĄ

DOVANŲ IŠLEIDIMAS BUS RUGPIŪČIO 18, 1946, ROCKY GLEN PARKE

Šių metų metinė "Garso" pramoga bus įdomesnė, nes yra paskirtos didesnės dovanos, negu kitais metais.

Dovanos yra tokios:

Pirma—U. S. Pergalės bonas 50 dolerių vertės.

Antra—Moteriškas paltas ir mufta.

Trečia — U. S. Pergalės bonas 25 dolerių vertės.

Ketvirta—U. S. ženklelių 10 dol. vertės.

Penkta—U. S. ženklelių 5 dol. vertės.

Šešta—U. S. ženklelių 5 dol. vertės.

Septinta—U. S. ženklelių 5 dol. vertės.

Dovanos laimėtojams bus išsiųstos be atidėliojimo.

"Garso" redakcija ir administracija kreipiasi į kuopų viršininkus, narius ir visus gerus lietuvius paremti laikraštį "Garsą" perkant dovanų išleidimo tikietus.

Nupirktų tikietų stubsus ir pinigus prašome priduoti be atidėliojimo. Kas gali daugiau pasidarbuoti parduodant tikietų—kreipkitės į "Garso" administraciją, kuri be atidėliojimo jus tikietais aprūpins.

Which financial picture do you fit in?

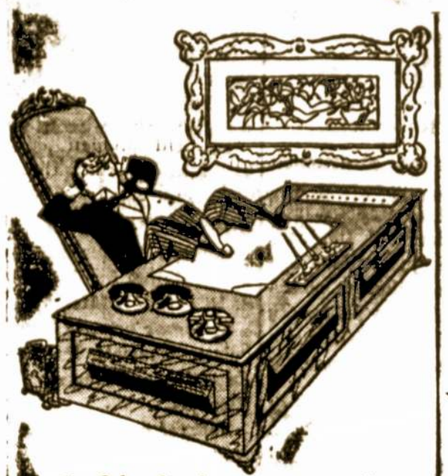

1. Only a few of us are smart enough so that we'll eventually sit like this behind a door marked "President."

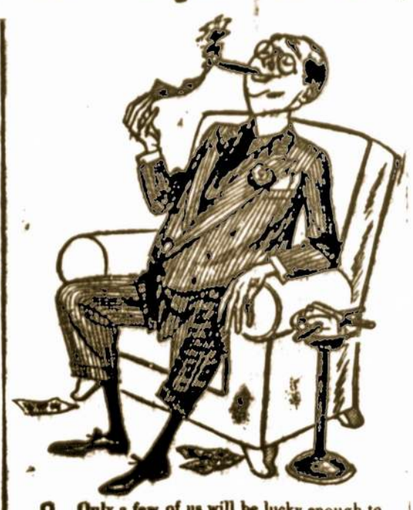

2. Only a few of us will be lucky enough to be nephews of uncles as rich as this.

3. Most of us will probably have to go through life chasing dollars like this.

SUGGESTION:

While you're busy chasing those dollars, why not make the dollars you've already caught go out and catch some more for you?

This month, and every month from now on, swap your extra dollars for U. S. Savings Bonds.

U. S. Savings Bonds cost only $18.75 ... bring you $25 apiece when they mature. You can get them at your bank, post office, or place of employment.

—and with plenty of U. S. Savings Bonds in your pocket, you can really sit back and enjoy life in the future!

Now, Back Your Future - Buy U.S. Savings Bonds

LRKSA 41-mos Kuopos Auksinio Jubiliejaus Paminejimas

Worcester, Mass.—Gegužės 5, 1946, LRKSA 41 kuopa minėjo auksinį jubiliejų.

9:45 ryte visi kuopos nariai, išklausė šv. Mišių ir in corpore ėjo prie Dievo Stalo. Mišias laikė kun. M. Tamulevičius, o pritaikintą ir įspūdingą pamokslą pasakė kuopos dvasios vadas kun. kleb. A. Petraitis. Per Mišias solo giedojo poni S. Biekšienė.

4:15 P. M. Šv. Kazimiero parapijos svetainėn pradėjo rinktis garbingų draugijų atstovai, vietiniai ir svečiai iš Thompson, Conn. Susėdus prie stalų, 41 kuopos energingos narės šeimininkės vaišino skaniais valgiais ir gėrimais.

Baigiantis vakarienei, kuopos pirmininkas A. Kundrotas pasakė įžanginę kalbą ir pakvietė Šv. Kazimiero parapijos chorą, kuris, vadovaujant muz. p. J. Žemaičiui, sudainavo keliatą gražių liaudies dainelių.

Po to vakaro vedėjas A. Kundrotas pasveikino visus svečius ir draugijų atstovus ir pakvietė vieną iš seniausių narių (priklauso 47 metai) Tamą Dominaitį, kuris papasakojo apie praeities darbuotę, vieningumą ir nuveiktus naudingus darbus narių, tautos ir Bažnyčios gerovei.

Seniausia narė (priklauso 43 metai) p. Anelė Barauskienė pareiškė savo mintis, nurodydama, kad 41 kuopa Worcester'y yra daug nuveikusi. Savo aukomis ir darbais ji stovi pirmose vietose.

Jonas Daučiūnas (priklauso 36 metai) pasakė, kad reikia dirbti, o mažiau kalbėti, tuomet darbas tikrai bus gerai atliktas. J. Daučiūnas ir dabar yra kuopos valdybos narys—iždo globėjas ir šio auksinio jubiliejaus paminėjimui yra daug pasidarbavęs.

Jauniausias kuopos narys (prisirašęs 1 mėnuo atgal) Matas Verbašius pareiškė, kad jisai labai patenkintas, kad esąs šios šios kuopos narys ir dėsiąs pastangų įtraukti ir kitus savo šeimos narius.

SVEIKINIMAI

Telegrama pasveikino Susivienymo iždininkas J. G. Joneika iš Pittston, Pa.

Laiškais sveikino Susivienymo sekretorius V. T. Kvetkas ir redaktorius Matas Zujus, linkėdami kuopai ir visiems bankieto dalyviams viso geriausio.

Worcester draugijų sveikinimai:

1. Šv. Kazimiero vyrų pašalpinės draugijos vardu sveikino pirmininkas J. Mažukaitis ir įteikė $5.00 dovaną;

2. Šv. Marijos Vardo moterų draugijos vardu sveikino pirm. p. P. Bačinskienė ir įteikė $5.00 dovaną;

3. Šv. Jurgio vyrų pašalpinė dr-ja, sveikino jos vice pirm. J. Roglis ir įteikė $5.00 dovaną;

4. Šv. Petronelės moterų pašalpinė dr-ja, sveikino pirm. p. Staliulionienė ir įteikė $5.00 dovaną;

5. Šv. Vardo vyrų pašalpinė dr-ja, sveikino pirmin. Jonas Grigas ir įteikė $15.00 dovaną.

6. Birutės pašalpinė dr-ja, sveikino pirm. A. Dailyda ir įteikė $5.00 dovaną;

7. Lietuvių Socialis Pašalpinis ir Politinis Klubas; sveikino sekretorius Jonas Amkus ir įteikė $10.00 dovaną;

8. SLA 57 kuopa; sveikino pirm. Ašmenskas ir įteikė $25.00 dovaną;

9. Moterų Socialis Klubas (Vernon St.); laišku sveikino pirm. V. Kelenė ir prisiuntė $5.00 dovaną;

10. Moterų Sąjungos 5 kp.; sveikino pirm. N. Thompson ir įteikė $5.00 dovaną;

11. Lietuvos Vyčių 26 kp.; sveikino pirm. A. Pyragas ir įteikė $15.00 dovaną;

12. Labdarybės dr-ja; sveikino pirm. P. Milius ir įteikė $5.00 dovaną;

13. Katalikų Federacijos 13 skyrius; sveikino vice pirm. O. Žiurinskienė ir įteikė $5.00 dovaną;

14. Šv. Onos moterų dr-ja; sveikino pirm. M. Ščiukienė ir įteikė $25.00 dovaną;

15. Pilnųjų Blaivininkų 25 kp.; sveikino vice pirm. El. Vaitkienė ir įteikė $25.00 dovaną;

16. Socialis moterų ir merginų klubas; sveikino pirm. E. K. Milius ir įteikė $25.00 dovaną;

17. Lietuvių Darbininkų Sąjungos 7 kp.; sveikino pirm. A. Kacevičius ir įteikė $13.00 dovaną;

18. Šv. Kazimiero parapijos sodaliečių dr-ja; sveikino pirmin. R. Delionytė ir įteikė $15.00 dovaną;

19. Šv. Kazimiero parapijos choras; sveikino pirm. M. Jurgelionienė ir įteikė $5.00 dovaną;

20. Lietuvių U. S. karo veteranų vardu sveikino leitenantas J. Baronas.

R. Delionytė solo padainavo "Sakalėliai" ir "Ilgu Man."

Darata Galevičiūtė dainavo solo. Turi gražų soprano balsą ir sukėlė gausių aplodismentų ir šaukimų daugiau dainuoti.

Sofija Biekšienė solo padainavo keletą dainelių.

Visoms solistėms akompanavo muz. J. Žemaitis.

S. Biekšienė, N. Tamkienė ir M. Žemaitienė trio sudainavo keturias daineles; pianu akompanavo muz. J. Žemaitis.

Kalbas pasakė: kun. M. Tamulevičius; kun. A. Morkūnas iš Thompson, Conn.; kun. B. Mažukna; kuopos vice pirm. Kaz. Matulis; buvęs ilgametis kuopos raštininkas V. Delionis; kuopos finansų raštininkas V. Blaveckas, kuris paaiškino, kaip nariai yra aprūpinami pašalpomis ir pomirtinėmis; ilgametis kuopos tvarkos prižiūrėtojas A. Kupstas; kuopos iždo globėjas J. Daučiūnas; ilgametis kuopos nutarimų raštininkas J. Svirskas, kuris karštai ragino lietuvius apsidrausti savo organizacijoje, kuri visais atžvilgiais yra tinkamiausia ir paaiškino Susivienymo nuopelnus nariams, jų šeimoms, visuomenei ir tautai; advokato A. Milerio kalba buvo jautri ir graudi, kuomet jis iš programoje įdėto pranešimo pastebėjo, kiek Susivienymas yra pasitarnavęs Amerikos lietuviams ir Lietuvai.

Čia pat priimta rezoliucija, kurios kopijas pasiuntėm prezidentui Truman, valstybės sekretoriui Byrnes, Mass. senatoriui Walsh ir kongresmenams, prašant, kad užtartų Lietuvą.

Klebonas kun. A. Petraitis pasveikino visus atstovus ir dalyvius, ragino kiekvieną priklausyti prie Susivienymo, kuris rūpinasi savišalpa, tautiniais ir kultūriniais reikalais.

Bankietas užbaigtas malda.

41 kuopos pirmosios valdybos sąstatas buvo toks: pirm. B. Norkus; vice pirm. St. Kupstas; ratšininkas J. Bobinas; iždininkas P. Delnykas; tvarkos prižiūrėtojas A. Avieta.

Pradžioje kuopa turėjo 11 narių.

Worcesterio LRKSA 41-ma kuopa visuomet darbavosi ir rūpinosi visais lietuvių tautos reikalais. Ją pasaukojo Šv. Kazimiero parap. $708.40; Lietuvos reikalams $463.70; Labdarybei $288; Lietuvos Universitetui $50.00; Vilniaus Draugijai Rytas $100; Saulės namams Kaune $50.00; Žiburio gimnazijai $50.00; Kazimierietėms Pažaisly $25.00; Tėvams Marijonams $55.00.

41-ma kuopa turėjo savo teatralį ratelį, kuris suvaidino gana daug veikalų. Žodžiu, kuopa darbavosi tiek, kiek aplinkybės leido. Ir dabar švęsdama auksinį jubiliejų yra pasiryžusi dar uoliau darbuotis.

Norintieji tapti Susivienymo nariais kreipkitės pas raštininkus—jie suteiks visas žinias.

1946 metų valdyba: dvasios vadas—kun. A. Petraitis; pirm.—Antanas Kundrotas; vice pirm.—Kaz. Matulis; nutarimų rašt.—Juozas Svirskas; finansų rašt.—Vincas Blaveckas; iždininkė—Marė Anušauskienė; iždo globėjas—Jonas Daučiūnas; tvarkdarys—Antanas Kupstas; knygų peržiūrėtojai—Pranas Lengvinis ir Kaz. Baronas.

J. Svirskas

UŽ $1.00 per metą kožna mėnesį paveiksluotas 32-jų puslapių žurnalas. Adresuok:

LIETUVIŲ NAUJIENOS

333 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

CHICAGO APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Priešseiminis LRKSA Chicago apskrities susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 30-tą dieną, 2 val. popiet, Gimimo Šv. Panos Marijos parapijos mokykloje, Marquette Park.

Visų kuopų atstovai ir ypatingai delegatai į artėjantį LRKSA seimą, prašomi suvažiuoti. Bus svarbių pasitarimų, nurodymų ir tt.

Valdyba

Braddock, Pa.

A. A. Marijona Masiliūnienė

Numirė gegužės 26 d. ir iškilmingai palaidota gegužės 29 d. iš Šv. Izidoriaus bažnyčios, Šv. Juozapo katalikų kapinėse.

Dalyvavo trys kunigai. Klebonas kun. V. T. Abromaitis buvo celebrantas; kun. P. Plačėnas, diakonu; kun. E. Karaveckas, subdiakonu.

Velionė buvo labai pavyzdinga, dora, susipratusi lietuvė katalikė, palikusi gyvų tarpe neišdildomą pagarbą.

Savo gerumu velionė užsitarnavo gražų ir iškilmingą palaidojimą. Jos karstas buvo apstatytas puokštėmis gyvų gėlių. Daug užprašyta šv. Mišių. Daug žmonių lankėsi jos šermenyse.

Priklausė prie LRKSA ir Altoriaus draugijos.

Paliko dideliam nuliūdime du sūnus ir vieną dukterį.

Amžiną atilsį duok jai, Viešpatie!

* * *

Garnys aplankė Vincą Lukšį ir jo žmoną Cecilią ir paliko gražų sūnelį, kuriam klebonas per šv. Krikštą suteikė William Vincas vardus. Kūmais buvo Edmundas Naujokas ir Eleonora Lukytė.

"Braddockietis"

METINIS TRIJŲ CONN. APSKRIČIŲ IŠVAŽIAVIMAS-GEGUŽINĖ

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO-JUNE 30 DIENĄ, 1946
LINDEN PARK, UNION CITY, CONN.

Muzikalę programą išpildys Šv. Juozapo parapijos choras, Waterbury, Conn., vadovaujant komp. A. J. Aleksiui; Šv. Cecilijos choras, Šv. Andriejaus parapijos, New Britain, Conn., vadovaujant muzikei E. Degutienei.

Nors neprižadėjo, bet gal dalyvaus—Hartford, New Haven ir Bridgeport, Conn., parapijų chorai.

Bus išleidimas $25.00 ir kitų dovanų.

Gaspadinės sako, kad bus skanių užkandžių ir gėrimų.

Taigi, nuoširdžiai kviečiame visus tą dieną atvykti pas mus. Tarp žalių medžių, prie skambančių dainų, lietuviškos muzikos ir šokių praleisime laiką linksmai—tikrai lietuviškai.

Pradžia pirmą valandą po pietų.

Rengia: LRKSA, ALRKMS ir LDS Conn. apskritys.

Lietaus nereikėtų bijoti—parke yra daug pastogės.

PITTSBURGH APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

Įvyks birželio (June) 30 dieną, 12:30 valandą po paskutinių mišių Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

Kuopos, malonėkite atsiųst atstovus, nes prieš seimą yra svarbių pasitarimų. Svarbu sužinot, kiek iš Pittsburgh apskrities delegatų bus seime, taip pat, kiek narių persirašo ant naujų polisų. Malonėkite gausingai dalyvauti suvažiavime.

J. B. Tamkevičius, pirm
J. Šimkus, raštininkas

Geras Patarimas

Juozas eidamas gatve sutiko Petrą.

— Pasakyk, Petrai, kur manai vykti birželio 30 dieną?

— Aš esu pasirengęs važiuoti į Linden Park, Union City, Naugatuck, Conn.

— Tai kodėl ten žadi važiuoti?

— Argi tamsta nežinai, kad tą dieną ten suvažiuos lietuviai iš visų Conn. valstybės kraštų.

— Tai kas ten bus?

— Bus trijų Conn. apskričių metinis išvažiavimas-gegužinė.

— Ar ten bus galima turėti good time?

— Žinoma, kad taip, tik nepamiršk atvažiuoti, atsivežk ir draugus.

— Ar ten bus vietos automobiliui pasistatyti?

— Taip. Linden Parke yra vietos dėl 500 automobilių.

— Gerai, Petrai, aš turiu nemažą skaitlių draugų ir pažystamų, susitarę atvažiuosime. Beje, ką reikės daryti, jei lietus lis tą dieną?

— Lis ar ne—vistiek atvažiuokite, išvažiavimas įvyks, kad ne lauke, tai viduje.

— Ačiū, Petrai, už užkvietimą ir informacijas. Dabar sudie, pasimatysime Linden Parke, birželio 30.

Rengimo Komisija
J. T.

NUMIRĖ ANTANAS UŽUPIS

Coaldale, Pa.—Šeštadienį, birželio 22-rą, numirė LRKSA 126 kuopos narys Antanas Užupis, gyv. 137 E. High St.

Palaidotas trečiadienį, birželio 26-tą, iš lietuvių Šv. Jono bažnyčios parapijos kapinėse.

Laidotuvėmis rūpinosi direktorius Daniel J. Griffith.

Velionis į Susivienymą įstojo sausio 22, 1922.

Ilsėkis Viešpaties ramybėje!

Šeimai ir giminėms pareiškiame giliausią užuojautą!

Rap.

Philadelphia, Pa.

20-tos Kuopos Nariams

Kuopos narių nutarimu, liepos ir rugpiūčio mėnesiais susirinkimų nelaikysime. Sekantis kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 1 dieną.

A. Smailytė, sekr.

PIRMOS APSKRITIES PRANEŠIMAS

LRKSA Pirmos Penna apskrities valdyba praneša kuopų valdyboms ir nariams, kad mėnėta apskritis yra nutarus apmokėt kelionės lėšas kuopų atstovams į būsimą seimą. Taigi, kuopos gyvuojančios šios apskrities ribose ir manančios siųsti savo atstovą į seimą, prašomos pranešti iš laiko, ne vėliau birželio 25 d.

J. Žernauskas,
518 W. Pine Street,
Mahanoy City, Pa.

NUOŠIRDI PADĖKA

Maloniai dėkojame mūsų rėmėjoms ir prieteliams Shenandoah, Pa., už prisiųstą auką $600.

Visa širdžia įvertiname jūsų duosnią paramą ir palankumą. Teatlygina Viešpats jums gausiai, maldomis stengsimės trūkumus atpildyti.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie pasidarbavo, kad surinkus tokią didelę auką VILOS STATYBOS FONDUI. Jei ne jūsų pastangos, jei ne jūsų pasišventimas—nebūtų šios gausios aukos.

Pasiliksime dėkingos visiems, kurie remiate mus. Melsime gausaus atlyginimo jums visiems ir pavedame jus ir jūsų reikalus Saldžiausiai Jėzaus Širdžiai, kad Ji jums apščiai atlygintų. Dar kartą tariame nuoširdų ačiū!

Jums dėkingos,

Šv. Kazimiero Seserys,
Villa Joseph Marie
Newtown, Pa.

"VAI LĖKITE, DAINOS"

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

Paruošė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. Juras.

Knyga 220 puslapių, nedidelio formato. Telpa 232 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. *Kaina $5 centai.*

Užsisakant kreipkitės į *"GARSAS," P. O. Box 32 Wilkes Barre, Pa.*

News From Occupied Lithuania

Russification and Sovietization

A large portion of Lithuania's budget is allocated to so-called "Cultural Commissions of the Laboring Masses." There are 170 of these Commissions, with 1,575 members, in the cities of Vilnius and Kaunas. The purpose of these Commissions is to organize Red Groups among factory-workers. They claim to have created 223 such groups.

* * *

A Communist Party school has been opened in the city of Vilnius. It is attended by 150 students, thirty of whom are women.

* * *

From May 1, 1946, birth, marriage, and death certificates in Lithuania are to be drawn in Russian as well as in the Lithuanian language.

* * *

A Russian NKVD man named Malkoff was appointed vice chancellor of the Vilnius University. Compulsory subjects for all university students include: (1) four hours weekly of Marxist-Leninist principles; (2) lectures relating to World War II; (3) courses in the Russian language; (4) military preparation.

Among the Communist Youth, the number of non-Lithuanian members is very large.

Purely Russian-language elementary schools exists in the cities of Vilnius and Kaunas.

The books now being published in Lithuania are various Communist tracts and Bolshevik-prepared histories, among others "Stalin's Constitution," and "Stalin about Dialectic and Historic Materialism," etc.

Deportations and Terror Continue

According to Lithuanian Underground radio reports, deportations from Lithuania to the depths of Soviet Russia are still going on. For the slightest oposition to the regime, nonparticipation in Soviet-called meetings, or the non-fulfillment of compulsory grain deliveries within the announced time limit, people disappeared without a trace, in accordance with well-known NKVD tactics.

The number of those arrested and deported during the second Soviet occupation of Lithuania is estimated at over fifty thousand. They were, for the most part, taken to the Arctic regions of Archangelsk and Pechora.

A new torture method has been introduced by the NKVD. The arrestee is confined to a small box in which he can only stand with slightly bent knees, being unable either to sit or to turn around.

People stopped by the Soviet police in the streets and on the roads are required to produce three types of document: (1) passport; (2) work permit; (3) certificate of exemption from military service. After an arrest has been made, the NKVD keeps guard over the person's home day and night for more than a week to identify his friends and relatives.

Lithuanian Underground Resistance

Arrests, deportations, mobilizations, terror, etc., perpetrated by the Soviet occupants encourage the increase of Lithuania's Underground fighters. The results of repeated Soviet attempts to stamp out the movement have been meagre: only a few of the Fighters were captured or killed. In Lidvinavas, forty dead bodies were counted, thirty in Simnas, and twenty-five in Vilkija. The bodies of the Fighters are usually taken by the Soviets to the market-place, where they lie for several days. Soviet forces have been combing the forests and the towns for Fighters. All homes in Kaunas were visited at an early hour by the NKVD in their search for persons connected with the Underground resistance movement.

Despite all Soviet efforts, the number of the resistance forces is on the increase. The Underground issues clandestine papers, makes radio broadcasts, issues appeals to the inhabitants, and exerts pressure on the village alderman to mitigate the harsh policies which the Soviets force them to carry out.

In response to repeated Soviet pleas to the Underground Fighters to give themselves up, the Fighters broadcast their reply: they agreed, on condition that the deported Lithuanians be returned from Siberia, and that all those arrested by the Soviets be released. The Fighters end their broadcasts with the slogan: "We are fighting for liberty."

Lithuania's Forests Despoiled

The cltivation of Lithuanian forests, which were greatly ravaged during World War I, did not reach thedesired goal even in the period of Lithuania's independence. Moreover the Soviet Union never fulfilled its pledge to let Lithuania fell timber from an area of over 269,000 acres (100,000 dešimtainės), which was agreed upon in the Soviet-Lithuanian Peace Treaty of July 12, 1920. Despite the already existing scarcity of wood Lithuanian forests were still further exploited under the Nazi occupation (1941-44). The same indifferent attitude toward Lithuania's forest economy continues under the present Soviet occupation. Instead of helping Lithuania, or at least leaving the forests for her own use, the Soviets are extorting lumber from Lithuania and taking it to Russia. *Izvestia*, No. 37, announced that Lithuanian lumber workers sent a present of 10,000 normal cubic meters of timber to the miners of the Don basin. The true meaning of the "present," in view of well-known Soviet terminology, is self-evident.

VELTUI DĖL DUSULIO

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas, tarsi jūsų kvėpavimai jau būtų paskutiniai; jei naktiniai poilsiai yra negalimi iš priežasties kovos su kvėpavimu; jeigu jūs jaučiate, kad liga nuolat naikina jūsų gyvenimą, neužmirškite atsikreipti į Fronties Asthma Co. išmėginimui veltui šio pažymėtino metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventūt ir kokį pasitikėjimą turėtūt bile priemone esančia po saule, atsikreipkit dėl to išmėginimo šiądyką. Jeigu kentėjot visą gyvenimą ir išmėginkit viską ir nesusilaukėt palbos; jeigu dėt užsivyle, nenuleiskite vilties, bet atsikreipkit išmėginimui. Jums tas nieko nekainuos. Adresuokite: Frontier Asthma Company, [illegible]

Freedom From Fear

. . . Poland and the Baltic States were never in greater need of American understanding . . . The lying propaganda of the Soviet Union and its satellites so permeates every area of American life that every effort to counteract it will have to be exerted if we in this country are to remain free. And the sooner we recognize that we shall never be free from fear as long as Eastern Europe or any other part of Europe is held in for all of us . . .

(Ann Su Cardwell's *Letter*, [illegible] N. Y. April [illegible], 1946)

Vows Must Be Kept

Fear is bing expressed that in another generation war more devastating and destructive than anything we have yet known will destroy civilization unless some solution is found for present world problems. However, the solution is not through appeasement or the condoning of evil aggression as Russia moves to consolidate her position in first one country and then another. There is no righteousness in our abandonment of Lithuania, Poland, Latvia, Estonia and other small nations to the mercy of Soviet misrule. This is certainly not the road to world peace. Iran (Persia)is now under pressure from Moscow . . .

And so: "We looked for peace, but no god came; and for a time of health, and behold trouble." (Jer. 8:15).

The reason that trouble afflicts the nations is due to the unrighteous acts of national leaders. It is only in a policy of righteousness that we can hope for the establishment of ultimate peace upon earth and good will toward men. We are failing to deal righteously with the nations wo look to us for deliverance. Ve are failing to carry out ourpromises to protect the smal and weaker nations and provde for oppressed peoples the ight to freedom from fear tha they may have domestic tranqillity and peace with security rom evil aggression in accor with the sixth declaration of he Atlantic Charter which read as follows:

Sixth: Aftr the final destruction of te Nazi tyranny, they hope to ee established a peace which wll afford to all nations the mans of dwelling in safety winin their own boundaries, an which will afford assurancethat all men in all lands may live out their lives in freedon from fear and want.

Our failure to stand foursquare for the principle thus announced allows the Soviets to carry out heir program to dominate the nations around them . . .

We cannotexcuse ourselves by saying we promised what becomes imposible for us to carry out . . .

(*Destiny*, April, 1946.)

Lithuanians Here and Elsewhere

The United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., announces that during the month of March, 1946, it shipped the following relief supplies to displaced Lithuanians: 119,721 pounds of clothing and footwear, 11,715 pounds of food, 2,247 pounds of surgical supplies, and 13,593 pounds of books and school supplies, to the total estimated value of over $120,000. The first shipments went forward on the U.S.S. "Sea Nymph."

In its Bulletin No. 3, the U. L. R. F. issued a plea to Lithuanian-Americans to support a plan to bring seventy-four Lithuanian children, orphaned by the war, into the United States from the DP camps in Germany and Austria, pursuant to the recent announcement by President H. S. Truman about the bringing of war orphans to the United States.

An American Committee for the Baltic University has recently been established in New York City to aid and support the Baltic University opened in Hamburg, Germany, for displaced Lithuanians, Latvians, and Estonians. The president of the Committee is a Lithuanian, N. Rastenis! the Latvian and Estonian vice presidents are K. R. Pusta and H. W. Lielnors. The mailing address of the organization is: % United Lithuanian Relief, 19 West 44th St., New York, N. Y.

* * *

The American press commented on an appeal issued by a committee of displaced Lithuanian journalists for the publication of news depicting the true situation in Lithuania. We quote from the New York *Times* of April 25, 1946:

Lithuanians Charge Soviet Oppression

London, April 24—An appeal by a committee of Lithuanian journalists for the publication of the truth about their country was issued here today. They asked that Soviet propaganda be counteracted, but clearly were not in a position to say how that could be done.

Thei statement began by relating the tragedy that had overcome Lithuania when the Soviet Union, then allied to Germany, invaded their country in June, 1940. After a year of that occupation the Germans swept in, and until the summer of 1944 there was another unhappy period of occupation. Then the Red Army came back.

"The oppression, terror and extermination begun in 1940 has been resumed, but much intensified," the journalists' statement said. "This fearful drama is taking place behind an impenetrable iron curtain. No representatives of the press of the free world ever has been permitted to witness what is going on there.

"World public opinion is being systematically fed by the enormous Soviet propaganda apparatus with fictitious or highly colored reports on present conditions in Lithuania."

The statement continued with an appeal to journalists of the democratic world. "We ask you to help the terrorized, tortured Lithuanian people by publishing true, unbiased reports about the appalling situation in Lithuania," it said. "We ask you please to acquaint yourselves with the question of the Lithuanian political refugees who are being so maliciously calumniated by Soviet propaganda."

* * *

Lithuanian college and university students, now among Europe's displaced persons, have formed their central organization with headquarters in Wuerzburg, Germany. Recently they issued an appeal to Lithuanians of North and South America. We quote in translation:

Fellow Lithuanians! In the independent homeland, the student body was always the most nationally conscious, the most vital, and the most sincere exponent of the nation's hopes and desires. In these same traditions we, exiled Lithuanian students, are living now. We, students of Lithuania, address ourselves toyou, brother emigrants of North and South America, on the eve of a new year which must bring to our country and to us liberation from the shackles of slavery and the hard lot of life in exile. We are convinced that there is no need to explain the reasons for which we left our beloved country. There are about 2,500 of us in Germany and Austria alone, and from this fact you may clearly see that among the displaced Lithuanians are many academic young people of all classes, of all viewpoints, and of all convictions.

Brother compatriots, we address ourselves to you in this most difficult hour in our history, when tens and hundreds of thousands of our brothers,sisters, and colleagues are dying in the grip of slowly advancing death, evoked by hunger. We ask you that you should set as your first aim the liberation of our enslaved brothers from the bloody clutches of the Russian imperialists. Do not allow the Soviet boot to continue trampling and desecrating our sacred land

We thank for the material support which we hope to get in the near future through your Fund. Although we live in difficult circumstances, we assure you that your sincere solicitude binds us even more firmly into a united com munity for the reconstruction and making of our native land.

Marching forward in unison and working hand in hand, we will assuredly return to Independent Lithuania where our tortured brethren and huge fields of labor await us. In the work of creating a free and happy existance, we also will be needed, we, who with your help are seeking to attain knowledge in the higher insituations of learning throughout the world.

Sport Items

SYRACUSE BOUND

John "Beaner" Balsavich, of Worcester, Mass., crack baseball and basketball player, who recently was Honorably Discharged from the U. S. Army, will enroll at Syracuse University in September. The former South High School and Norton Baseball and Basketball "brilliant," turned down two offers to play Major League ball . . while playing with the Aberdeen, Md., nine in the Army, both the N. Y. "Giants" and Washington "Senators" offered him a contract.

Pete Naktenis, former pitching ace with the Hartford (Conn.) "Chiefs" (formerly "Senators" and "Laurels") and former Major League twirler, has been signed with the Woodends (Hartford, Conn.) All Stars Baseball Association, recently. The Woodends have defeated several well-known semi pro-baseball teams, among them being the Brooklyn Royal Giants —by a score of 9 to 3.

J. R. D.

METINĖ PITTSBURGH LIETUVIŲ DIENA LIEPOS 4

Savo laiku Dievo Apvaizdos Kalnelis pas Seseris Pranciškietes mirgėdavo-margėdavo liepos 4 d. Ten suvažiuodavo lietuviai, seni ir jauni, iš toli ir arti, net ir iš Ohio valstijos, pasigėrėti Sesėrų gražia nuosavybe, pasidžiaugti bei pasilinksminti su senais pažystamais, pasiklausyti malonių lietuviškos dainos aidu ir atgaivinti bei sustiprinti lietuvišką dvasią.

Karo metu, iš priežasties gazolino stokos ir valdžios prašymų ilgų kelionių nedaryti, daugelis susilaikydavo namuose ir būriai žymiai sumažėjo.

Šiais, pirmais pokarinėmis metais, rengimo komitetas vėl rengiasi prie didingos dienos ir žada padaryti ją naujai atmintina savo įvairiais palinksminimais bei žaismėmis. Taigi, ruoškimės į Apvaizdos Kalnelį, padėkoti Aukščiausiam už mūsų karių sugrįžinimą, už kuriuos mūsų metais maldėmis, ir savo dėlanga[illegible] pasidalinkime su pažysta[illegible]

LITHS IN THE SERVICE

Kriksciun (Kriksciunas), Edward F., Lt.—U. S. Navy Dental Corps, from Wethersfield, Ct. Entered the U. S. Navy Dental Corps in 1941. Was Honorably Discharged after two years service in the U. S. Navy as a Lieutenant. He is a graduate of New Milford High School (Ct.), the University of Chicago, and is an Honor Graduation of Northwestern University Dental School. Following graduation, he was appointed Resident in Oral Surgery at Lenox Hill Hospital, New York City. He was engaged in private practice in Hartford (Conn.) for four and one-half years prior to his entrance into the U. S. Navy Dental Corps. He has been awarded The American Theater Ribbon, Good Conduct Ribbon, and the Medal of Victory of World War II. He is married and is the father of two beautiful children. His Dental Office is located at 525 Main St., Hartford, Conn., and at his former location. Dr. Kriksciun is a good pianist, likes music, and is interested in all sports. He is an able concert pianist, having given several concerts in 1940 and 1941. Is very interested in Lithuanian organizations thhroughout Connecticut, and is a member of LRKSA, Chapter 89. Well-known, not only among Lithuanians, but by non-Lithuanians also, and is always an aid not only to his community, but in others, in activities that he is interested in. Dr. Kriksciun opened his present Dental Office in either March or April, 1941, and his office is located in the Business District of Hartford. His practice in Dentistry, is considered among one of the best in Central Connecticut, as many of his clients have mentioned to others.

Chase (Ceskavich), Albert A., Capt.—U. S. Army, from: 708 Arch St., New Britain, Conn. Formerly stationed at Fort Preble, Maine. Three years in the service up to July 14, 1945 (discharged date, unknown). Graduated from University of Connecticut, Storrs, and was an Engineer with the General Electric Company—prior to entering the service. Promoted to Captain, from rank of First Lieutenant. Son of Mr. and Mrs. Anthony Ceskavich, and brother-in-law of former Capt. Alexander A. Yankauskas, U. S. A. A. F. of New Britain, Conn. Capt. Chase has been awarded several Ribbons and Citations, at present, unknown, and the medal of Victory of World War II.

Getson (Getchonis), Gerald, 1st Lt.—U. S. Navy, from 249 Main St., Duryea, Pa. Served in Philippines; commissioned a First Lieutenant in February, 1944, at Selman Field, Monroe, La. Went overseas in May, 1944, and served as a Navigator with the 5th Bombardment Group of the 13th Air Force. He has been awarded the Air Medal with Four Oak Leaf Clusters; the Asiatic-Pacific Theater Ribbon with Three Stars; the Philippines Ribbon with One Star, and the Medal of Victory of World War II. He returned to the United States in 1945.

Bradūnas, Edward A., Lt. Col. —U. S. A. A. F.—from: 6 New Park Ave., Hartford, Conn. Awarded Legion of Merit for having "distinguished himself in the development of Army Air Force procedure for establishment of Staff Supervision over all casualty procedures within the Army Air Forces." Citation continues that "his services in the preparation of the personal affairs officers casualty upon himself and the United States Army Air Forces." — Victory Medal of World War II.

Bakutis, Alma E., Lt.—U. S. Army Nurse Corps in April, 1944. She served in both the European and Pacific Theaters, and has been released from Army duty and on terminal leave. She returned to the United States on January 12, 1946, after serving with the 35th station and Ninth General Hospitals in Okinawa. Before going to the Pacific Area during Summer of 1945, Lt. Bakutis was with the 119th General Hospital in England for 10-months. She is a graduate of Leavenworth High School and Waterbury Hospital School of Nursing.

Kazukynas, Victor, Lt.—U. S. Army, from River St., Poquonock, Conn. Returned to the United States from European Continent in 1945. Has been given an Honorable Discharge. Awarded European Theater of Operations Ribbon, and Medal of Victory of World War II.. Is a member of Gray-Dickinson American Legion Post, Poquonock.

Balanda, Clarence A., Lt.—U. S. Army, from: Waterbury, Ct. Veteran of Pacific and European theaters of operations. Killed in action in Feb. 1944, at Anzio, Italy. The Lt. Clarence A. Balanda Post, first Catholic War Veterans of Waterbury, has been organized and named by Catholic War Veterans of World War II, on Sunday, January 20, 1946.

Balanus, Helen A., 2nd Lt.—U. S. Army Nurse Corps, from: 13 View St., Worcester, Mass. Newly-commissioned as Second Lt. at Fort Devens, Mass., in 48th Graduation Class of the First Service Command Army Nurse Corps on July 14th, 1945.

Beliunas, Peter P., Fl. Officer —U.S.A.A.F. from: 44 Green St., Gardner, Mass. Commissioned as Flight Officer on April 28th, 1945, upon receiving "his wings" of an Aerial Navigator at graduation exercises at San Marcos, Texas, Army Air Field.

J. R. D.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė maže formato. Gali moterys ją laikėti į rėdikėlį (pocketbook). Didelės raidės, aiškus aiški. Norintieji gauti knygutę -"KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU?", [illegible] konvertą žde. ir pasiųskite "GARSO", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS

ENGLISH-LITHUANIAN DICTIONARY

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 9", 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00. Kas jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laiškų rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Siunti siunčia $3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas _____

Adresas _____

VIETINĖS ŽINIOS

SVARBUS LRKSA 4-TOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Svarbus bertaininis LRKSA 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 30, 1946, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Plymouth.

Pradžia 2 P. M.

Dienotvarkėje seiminiai, išvažiavimų ir kiti reikalai.

Visi kuopų atstovai dalyvaukite šiame svarbiame susirinkime.

V. Leliokas, pirm.
P. Katilius, sekr.

KUN. BROGUS PASKIRTAS Į SHOHOLA

Scrantų vyskupo J. E. J. W. Hafey parėdymu, kunigas Albertas G. Brogus iš St. Philomena parapijos, Hawley, paskirtas į St. Ann parapiją, Shohola.

A. A. Mirusiems

A. a. Ieva Makauskienė, gyv. 322 North Maple St., Kingston, palaidota birželio 17-tą iš Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Jonas Krištopaitis, gyv. 886 Miller St., Luzerne, numirė birželio 20-tą, palaidotas birželio 24-tą iš Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse.

Birželio 23-čią atrado pasikorusį Adomą Krasauską, 60 metų amžiaus, gyv. 215 Colley Street, Lyndwood. Palaidotas birželio 25-tą Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlenburg. Paliko dukterį Mrs. Vincent Seravage, Plymouth, ir sūnų Joną, New Yorke.

NUOŠIRDI PADĖKA

Reiškiame nuoširdžiausią padėką Vilos Statybos fundatoriams. Dėkojame jums, kad užjausdami mus suprantate būtiną reikalą statyti naują koplyčią ir padidinti pagyvenimo kambarius ir todėl pilni geraširdingumo prisidedate savo aukomis, paiankumu ir maldomis.

Nuoširdžiausia įvertiname jūsų paramą ir pavedame Vilos Statybos fundatorius ir jūsų reikalus Saldžiausiai Jėzaus Širdžiai. Karštomis maldomis prašysime Jo laiminti mūsų geradarius ir suteikti visiems reikalingų malonių.

Jums dėkingos,

Šv. Kazimiero Seserys

Villa Joseph Marie
Newtown, Pa.

Villa Juozapo Marijos Statybos Fundatoriai

Sudėtos aukos	$255.00
Šv. Pranciškaus par. mokykla, Minersville, Pa.	123.27
Atminčiai a. a. J. Mažeikos, Phila., Pa.	100.00
Atminčiai a. a. Povilo ir Juozo Banių, Worcester, Mass.	100.00
Stasė Simonaitė, Worcester, Mass.	30.00
Šv. Ražančiaus draugija, Minersville, Pa.	25.00
Maldos Apaštalavimo dr-ja, Minersville, Pa.	15.00
Tretininkų dr-ja, Minersville, Pa.	10.00
Mrs. Uršulė Daukantas, Brooklyn, N. Y.	10.00
Šv. Petro ir Povilo par. mokykla, Chicago, Ill.	10.00
Mrs. M. Kralikauskas, Newark, N. J.	5.00
Mrs. V. Vaičiūnas, Brooklyn, N. Y.	5.00
John Kusilavage, Minersville, Pa.	5.00
Parapijos mokyklos Sodalicija, Minersville, Pa.	2.00
Mrs. F. Lynsavage, Minersville, Pa.	2.00
Mrs. J. Rumbage, Minersville, Pa.	1.00
V. Margevage, Minersville, Pa.	1.00

PAIEŠKO

BATAITIS Jonas, kilęs (Lietuvoje) iš Tauragės apskrities, Batakių valsčiaus, Fermos kaime, ieško:

1. VALANTIEJAUS Motiejaus, kilęs (Lietuvoje) iš Tauragės apskr., Batakių val., Rikyškių kaimo.

2. VALANTIEJAUS Antano, tėvas gyvena Raseinių apskr., Kražių val., Velikiškės dvaras.

3. SKYRIAUS Antano, kilęs (Lietuvoje) iš Tauragės apskrities, Batakių valsčiaus, Akstinų kaimo.

MACIJAUSKAITĖ Barbora (Bataitienė, adresas tas pats, kaip ir mano) ieško dėdžių: KERŠULIŲ Petro ir Juozo, abu kilę (Lietuvoje) Tauragės apskr., Skaudvilės val., Vytogalės kaimo.

Juozo Dransio-Dransevičiaus-Dransotavičiaus, gimusio 1892 m. Šaukėto dvare, Šaukėnų vals., Šiaulių aps., Alfonsijos Povilaitytės gim. 1893 m. Tarvydų kaime, Smilgių valsč., Panevėžio apskr., sūnus Juozas, dabartiniu metu besirandąs Italijoje, Pizos mieste, Via dei Mille 5, ieško savo giminių Amerikoje: Dransių-Dransevičių-Dransotavičių, Tamošaičių, Povilaičių ir kitų.

Reikalui Esant Jums Mielai Patarnaus

Vincent W. Yanaitis
Laidotuvių Direktorius
(Funeral Director)
46 E. Stanton Street
Hudson, Pa.
Tel. W.-B. 2-2616

NEW JERSEY LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

New Jersey Lietuvių Taryba kviečia visų New Jersey lietuvių suvažiavimą 1946 m. liepos mėn. 7-tą dieną, 2-rą val. po pietų Robert Treat Hotel, Newark, N. J.

Suvažiavimo tikslas—Lietuvos laisvinimas ir iš Lietuvos tremtinių žmonių gelbėjimas, o taipgi pasitarimas Amerikos politiniais klausimais.

Kalbėti yra užkviesti abu New Jersey valstijos senatoriai ir du kongresmenai: Fred A. Hartley ir Clifford P. Case; Lietuvos Gen. Konsulas Jonas Budrys, kun. J. Balkūnas ir redaktorius Juozas Tysliava. Lietuvos Operos dainininkė M. Darlienė ir Lietuvių Politikos choras.

Iš viršuje suminėtų dalyvių ir suvažiavimo tikslo, visiems ir be aiškinimų bus suprantama, kad suvažiavimas yra labai svarbus. Todėl prašomi visi ir visos būtinai dalyvauti ir kitus paraginti suvažiavimo dalyvauti ir atvykti 2-rą valandą, nes programa bus pradėta laiku.

Rengia ir kviečia New Jersey Lietuvių Taryba.

A. S. Trečiokas, sekr.

Jausmas Persimainė

MARYTĖ: Taip, mano jausmas Jonui yra jau persimainęs, todėl aš ir nutraukiau susižiedavimą.

ONUTĖ: Tau kam tu benešioji apyrankę, kurią jis buvo tau padovanojęs?

MARYTĖ: Mat, jausmas apyrankei tebėra vis tas pats!

PENKIŲ PAŽYMĖTINŲ ĮVYKIŲ DALYVIS

Kapt. Tadas Kuligovskis

Philadelphia, Pa.—Mūsų jaunutis smuikorius, garbės kapitonas Tadas Kuligovskis paskutiniu laiku buvo aktyviu dalyviu net penkių pažymėtinų įvykių, būtent: Motinų Dieną, gegužės 12-tą, jis su savo palydovu, Mr. Herbert P. Weaver dalyvavo Newarke dideliame koncerte suruoštame motinų pagarbai; gegužės 16-tą, kaip garbės svečias, jis dalyvavo bankiete suruoštame pagarbai mūsų vietinio kardinolo, Dennis Dougherty, proga jo 25-kių metų kardinolystės jubiliejaus; birželio 1-mą jis dalyvavo programoje vietinės, istorinės, taip vadinamos The Elfret's Alley Association metinėje (Annual Fete Day) iškilmėje; Vėliavos Dieną (Flag Day) birželio 14-tą, su savąja smuikele dalyvavo iškilmėje uždėjimo vainiko ant kapo a. a. Betsy Ross, kuri Washingtono laikais pagamino pirmąją Amerikos žvaigždėtą vėliavą; birželio 15-tą su aukščiausiais pažymėjimais jis užbaigė vietinę Šv. Viliamo parapijos "grammar" mokyklą. Tai šia proga, kad jį ypatingai pagerbus, kardinolas Dougherty, taip jam kaip ir jo tėvams, atsiuntė linkėjimą ir savo ganytojišką palaiminimą bei prižadą jį nebepamiršti savo maldose . . . *K. V.*

Baltimore, Md.

Švč. Vardo Draugijos Valdybos Rinkimai

Penktadienį, birželio 14, Švč. Vardo Vyrų dr-ja laike svarbų metinį susirinkimą išrinkti naują valdybą ateinantiems metams. Po įvairių svarstymų ir dvasios vado kun. Antano Dubinsko pastabų, išrinkta tokio sąstato valdyba: pirmininkas Valerijonas Strazdauskas; vice-pirm. Juozas Kašinskas; raštininkas Antanas Strazdauskas; iždininkas Felikas Rekus; tvarkos prižiūrėtojas Kazimieras Vilčinskas. Delegatais į rajono bertaininius susirinkimus apsiėmė Antanas Adomaitis (sūnus), Benjaminas Zimnawoda, Antanas Remeikis (W. Fayette) St. ir Kazimieras Urkšta.

Draugijos gerovei buvo įvairių įnešimų. Svarbiausias, tai buvo išrinkimas komisijos, kad padidinti narių skaičių. Į tą komisiją apsiėmė: Juozas Gensevičius, Vincas Čaplinskas, Juozas Kašinskas, Juozas Strazdauskas ir Antanas Remeikis. Tai komisijai pavesta sudaryti planus rudens naujų narių vajui. Dabar dr-ja turi apie 200 narių. Norima surasti dar 100 vyrų, kurie būdami katalikais nesipriešins stoti po Kristaus Karaliaus vėliava ir savo pavydžiu skelbs Kristaus meilę ir garbins Jo Vardą.

Peliksui Rekui, dr-jos iždininkui, išdavus puikų finansinį raportą, buvo įnešta paaukoti $100 mūsų bažnyčios atnaujinimo fondui. Įnešimas vienbalsiai primtas.

Kun. dr. Mendelis, parapijos klebonas, dalyvavo susirinkime. Jis savo trumpoje kalboje padarė kelis svarbius pranešimus, dėkojo vyrams, kurie karo metais ištikimai laikėsi dr-jos, kuomet virš 50 dr-jos narių radosi karo tarnyboje, ir, sveikindamas grįžusius karius, ragino juos kalbinti kitus savo draugus prisirašyti dr-jon. Susirinkimas užbaigtas malda ir draugišku pasisveičiavimu. Reiks pastebėti, kad šis buvo vienas įdomiausių ir gausingiausių susirinkimų į penkis metus. Sveikiam dr-jos vadą kun. Antaną Dbinską ir naująją valdybą. Gausi vaisių jų garbingam darbe!

Parapijinės Mokyklos Mokslo Metų Užbaiga

Sekmadienį, birželio 16, Šv. Alfonso mokyla užbaigė dar vieną skyrių gyvenimo knygoje. Tą rytą per 8:0 val. Mišias dalyvavo gražiai pasipuošę penki berniukai ir penkios mergaitės, kad padėkoti Dievui už katalikiškus tėvelius kurie davė jiems progą lankyti katalikišką mokyklą ir padėti katalikišką pagrindą savo gyvenimi. Meldėsi taipgi graduantai užparapijos kunigus ir sesutes, kurios nesigailėjo sveikatos, kad juos ne tik išlavinti moksle, bet kartu įskiepyti Dievo meilę į širdyse.

Vakare įvyko graži programa, kurioje dalyvvo visų 8 skyrių mokiniai. Dipomus gavo Juozas Baranauskas, Juozas Davella, Tomas Petriks, Jonas Schotta, Jonas Woods, Dolores Bagdonaitė, Agota Maskvičiūtė, Lorraine Mattox, Rūta Razauskaitė ir Carmelita Sisk.

Ypatingos dovnos buvo suteiktos: už aukščiausius pažymius savo skyriuose: aukso medalį gavo Dolore Bagdonaitė, Jonas Pilipauskas, Bernardina Baylytė, Salvadoras Davella, Geraldas Gelazela, Kenneth Kraus, Ona Davella, Patricija Eisenhower ir Juozas Juknelis. 8-tam skyriuje, už mokslą ikyboje premiją laimėjo Juozas Davella; lietuvių kalboje—Dolores Bagdonaitė. Kun. Dubinsko dovaną už siliabavimą (spelling. konteste tarp 7-to ir 8-to skyriaus, $5.00 laimėjo Dolores Bagdonaitė; o tarp 5-to ir 6-to $5.00 teko Eileen Marconi.

Iškilmės pradėtos giedojimu Amerikos ir Lietuvos himnų. Po to sekė pamokinantis veikalėlis "Išmintingos ir Kvailos Panos", kurio vaidinime dalyvavo dešimt mukštesniųjų skyrių mergaičių. Veikalėlio vaidinimo eigoje gražiai buvo sugiedota: Jezu, Carona Virginum, Šventas Miestas ir Pervėlu Jums Čia Dabar Ieit.

Po išdalinimo diplomų ir dovanų buvo išpildyta operetė "Karalaitės Gimtinės". Karalius — Dolores Bagdonaitė; karalienė —Rūta Razauskaitė; karalaitė—Jacqueline Kašinskaitė; meliodija—Juozas Davella; Pusiautonis —Antanas Makarauskas ir Nužemintukas—Jonas Jončius. Operetėje įvairių skyrių berniukai ir mergaitės išpildė įvairius šokius ir drilius. Programa truko dvi valandi. Svetainė buvo pilna svečių. Virš 500 bilietų buvo parduota vakaro iškilmėms. Kaip kun. Dubinskas, taip klebonas sveikino graduantus, sveikino jų tėvelius. Abu džiaugėsi, kad jaunuoliai ir mergaitės neapleidžia, bet tik pamaino mokyklas. Nes visi sieks aukštesnio mokslo katalikiškose mokyklose.

Ypatingą padėkos žodį reikia tarti sesutei vyresniajai ir jos padėjėjoms už tokį gražų vakarą. Atsilankiusieji visi ne tik ką buvo patenkinti, bet pripažino, kad tai buvo tikro meno darbas. Atsimenant, kad dalyviai vakaro programoje turėjo nuo 4 iki 14 metų amžiaus, jie tikrai atsižymėjo savo gabumais. Duok, Dieve, ilgiausia gyvuoti mūsų lietuviškai mokyklai čia Amerikoje.

Nuotrupos

Kun. Kazimieras Keidošius minėjo 13 metų savo kunigystės sukaktį atnašaudamas Mišias mūsų bažnyčioje sekmadienį, birželio 16, 10 val. 1933 m. birželio 16-tą kun. Keidošius prie to paties didžiojo altoriaus aukojo pirmas šv. Mišias. Sveikiname kun. Keidošių ir linkime jam sulaukti daug panašių sukaktuvių!

* * *

Netikėtai buvo užvažiavęs tėvas jėzuitas kun. Jonas Kidykas. Jis buvo užsukęs mūsų bažnyčion sekmadienį, kur atnašavo šv. Mišias. Kun. Kidykas, nežiūrint jo sunkių misijonieriškų darbų, atrodo jaunas, sveikas ir pilnas energijos.

* * *

Sesutės Aurelija ir Leoneta per metus mokinusios mūsų mokykloje išvažiavo į Newtown, Pa., atlikti savo metinių rekolekcijų. Prašė pasimelsti.

* * *

Teko nugirsti, kad liepos ir rugpiūčio mėnesiais turėsime lietuvį kunigą svečią, kurs padės mūsų kunigams vasaros laiku. Kun. Dubinskas išvyksta atostogų liepos 1 d., tai klebonas liks vienas parapijoj, vesti pastoracijos darbą. *Rap.*

DĖKINGUMO BALSAS

Philadelphia, Pa. — Vienas plunksnos darbuotojų parašė į laikraščius šį bei tą apie kun. dr. Juozo Prunskio nesenai išleistą knygą *Comparative Law, Ecclesiastical and Civil, in Lithuania.* Tai dabar už tą nuo šios knygos autoriaus apturėjo padėką, daugmaž šio turinio:

Malonus pone, šimtą kartų jums ačiū už tokius gražius atsiliepimus įvairiuose laikraščiuose apie mano knygą. Keletas atsiliepė su užsakymais. Ačiū labai . . .

Šia proga pastebiu: Mano supratimu, kiekvienas iš mūs, sulig išgalės, privalėtų pasekti pavyzdį kun. Juozo Karaliaus iš garsaus Senadorio (kurs šios knygos išleidimui malonėjo paaukoti $50.00) ir išsirašant sau tą knygą padėti apmokėti jos išleidimo lėšas. Tiesa, šioje knygoje nėra pažymėta kainos, bet tai mažmožis. Reikia tik įdėti į voką dolerį kitą ir užadresuoti: *Rev. Dr. J. Prunskis, 3230 So. Lituanica Ave., Chicago 8, Ill.*

X.

New Haven, Ct.

Moterų Gildas ir Vyrų Klubas

Nesenai mūsų kolnijoj įsteigta Moterų Gildas ir Šv. Kazimiero parapijos vyrų klubas, prie kurių jau prisirašė gražus skaičius narių. Birželio 23 d. minėti klubai ruošia šokius parapijos svetainėje ir kviečia visus jaunus ir senus atsilankyti ir paremti šių naujų klubų darbuotę. Šokiams gros geras orkestras, taigi nesigailėsit atsilankę.

Važiuos Busu į Marianapolį

Tikiu, kad jau visiems mūsų kolonijos lietuviams yra žinoma, kad liepos 4 d. gražiajam lietuviškam Marianapolyje įvyks Lietuvių Diena.

Jei atsiras norinčių važiuoti, bus nusamdytas trokas.

Kas rengiasi važiuoti, gali užsiraštyi pas mūsų veikėją Antaniną Tiškienę. *M.*

Pagalba Veteranams

(Šias informacijas paruošė ir prisiuntė Catholic War Veterans Inc., Empire Building, New York 1, N. Y.)

Klausimas: Pirmo Pasaulinio Karo veteranas rašo, ar tai tiesa, kad pirmo pasaulinio karo veteranai gali kolektuoti nuošimčius nuo bonų ir prašo paaiškinimų.

Atsakymas: Kai kurie pirmo pasaulinio karo veteranai gavo paskolą iš valdžios už bonus. Kada bonai buvo išmokėti, kurie gavo paskolą, per klaidą už paskolą aukštesnės mokesčių kainos buvo paimtos. Valdžia suradė šią klaidą ir sugrąžino pinigus.

Dabar pasklido gandai, kad visi pirmo pasaulinio karo veteranai gali prašyti mokesčių.

Jeigu pirmo pasaulinio karo veteranai gavo paskolą ir negavo šį atlyginimą, jie turėtų pranešti Veterans Administration ir paduoti prašymą.

Klausimas: Veteranas rašo, kad jis gavo laišką nuo brolio kariuomenėje užsienyje ir jis prašo veterano sužinoti, kaip jis gali nusipirkti "surplus property" nuo valdžios.

Atsakymas: Veteranas, vyras arba moteris, vis tarnyboje, gali pirkti tokio "surplus property" savo naudai per United States Department of State, Washington, D. C. Patariame parašyti laišką ir pasiųsti į Department of State dėl smulkmeniškų informacijų.

Klausimas: Veteranas nori žinoti, kaip jis gali pakeisti vokiškus pinigus į amerikoniškus?

Atsakymas: Patariame asmeniškai nuvykti į tavo apylinkės Service Comamnd Finance Office. Turėsi parodyti paliuosavimo popieras Finance Officer padaryti pakeitimą.

Klausimas: Motina praneša, kad jos vaikas tarnaus dar vieną metą kariuomenėj ir nori imti mokslo kursą per korespondenciją. Ar valdžia už kursą užmokės?

Atsakymas: Taip. Bet valdžia reikalauja, kad jis turėtų užtektinai laiko studijuoti pagal GI Bill patvarkymą. Įvairios veiksmų (operation) vietos siūlo tokius kursus. Jis gali siųsti laišką į Armed Forces Institute, Madison, Wisconsin, ir sutvarkyti tokį kursą paštu, nemokamai. Tokiu būdu jis gali naudotis GI Bill apšvietos parūpinimais po paliuosavimu iš tarnybos.

Klausimas: Laivyno veteranas klausia apie užlaikymo mokesčius, kada jis mokinasi pagal GI Bill švietimo parūpinimą.

Atsakymas: Užlaikymo mokesčiai užmokami kas mėnesį, kada vyras arba moteris lanko mokyklą. Mokesčiai nevienodi. Nevedę vyrai be užlaikomų asmenų gauna vieną sumą, su užlaikomaisiais kitą sumą. Vedusių vyrų mokestis vėl kitokia.

Pastaba: Daug veteranų mūs prašo remti įvairius bilius, kuriuos Kongresas svarsto apie "terminal leave".

Cathol War Veterans iniciatyva, pirmas toks bilius, Lanc-McCarron Bill, buvo įduotas.

Tikime, kad vienas iš apie šešių tų bilių bus Kongreso pravestas. Šiuo metu tik Budget Director priešinasi. Veteranai gali padėti, rašydami savo kongresmanui arba U. S. senatoriui ir ragindami remti tokią legislaciją.

Brookville, Pa.—Birželio 24-tą nažojo lėktuvo nelaimėje žuvo du asmenys.

NOREIKŲ
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JUOZAS NOREIKA
Laidotuvių Direktorius
Reikalui esant, visuomet pasirengę suteikti nuoširdų ir mandagų patarnavimą.
2428 North Main Avenue
Phone 2-5722 Scranton, Pa.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuviu Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės. maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Milauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su galdomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50)	$1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50)	1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų)	.50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais	.40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.